

3/03/84

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9.

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ జూన్ నెల 23-వ తేది శుక్రవారము

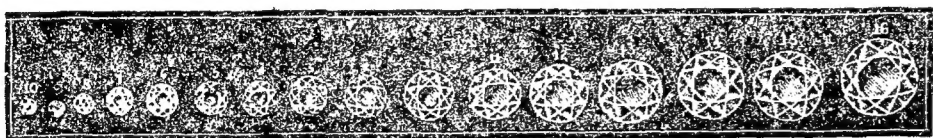
No. 71.

సంపుటము ౯

దుండుభినామ సంవత్సరము, శ్వేతమాస బహుళ త్రయోదశి ౧౩.

సంచిక ౭౧

పుష్కరాగకమలములు

ప్రతిరాయికిని సీమకవలములు ఏగిరి యొంకనట్లు 64 పట్టులు తీర్చి గ్యారంటిగా పంపబడును. సరకు తప్పిప్రతినివో పార్శ్వముల వున్న కొనిన రి దినముల లోపల తిరిగి పంపిస్తే నైకము పంపివేయ బడును. క్యాటలాగు యవాం !!!

పి. గోపాలసామి శెట్టి, 783 ధర్మరాజ గుడివీధి, పోస్టు సెంటుతామన్ మాంటు, (మదరాసు).

డిప్లొమా పొందిన ఆయుర్వేద చికిత్సలకు, చెన్నపురి S. K. P. D. ఆసుపత్రియందు ప్రధాన డాక్టరు, నిఖిలభారతి ఆయుర్వేద విద్యాపీఠ విద్యార్థి. శీలుగుగాను నుండు ఆయుర్వేద భూషణం (3497)

పండిత యం.దొరైస్వామి అయ్యంగార్, A. K. A. C. వారి

ఆయుష్వరసాయనమ్ బలవర్ధకమగు దివ్యాషధము

ఆయుష్వరము, రక్తకోశకము, ఓజస్వము, హృదయము, బల్యము, కృత్యము, మేధస్వము, ప్రసంగము, ఉద్దీపనము మొదలైన విశేషగుణములు ఈ ఒక "ఆయుష్వరసాయనమునకు" కలదు గనుక పాండురోగము, చలిజ్వరము మొదలైన వ్యాధులచేత వచ్చు బలహీనత, రక్తహీనత, పక్షవాదము, హృదయరోగములు, తుయరోగము, ధాతునష్టము, ఉన్మాదము, మలబంధము, అజీర్ణము ఈ వ్యాధిలు నిశ్చయముగ నివృత్తియగును. స్త్రీలు గర్భము ధరించియుండునపుడు ఆయుష్వరసాయనము కొంతకాలము క్రిమముగ నేవించిన తల్లికిని గర్భమునకున్న చాల బలము కలుగును. ధాతుభక్తి కలిగియును. బలహీనమైన బాలకులకు ఆహారములతో ఇచ్చుటకు మిక్కిలి యుపయోగమైనది. ఆయుష్వరకము. చర్మ రోగములను హరించును. సెకవ్యాధులకు ఇదే వుత్తమ ఔషధము మేహరోగులకు ముఖ్యరసాయనము. సీ॥ 1-కి 3-0-0

ఆర్యఔషధశాల, 7. ఆదియప్ప మొదలివీధి, వేవేరి, మదరాస్.

(శు)

మర్గోపిల్

కువ్వము, సిపిలిస్, ఏనుక కాలు మొదలగు చర్మవ్యాధులకు తగినదివ్యాషధములు మానద్యలవు, యందుకు సంబంధించిన వివరములకు వ్రాయవలెను.

Calcutta Chemical Company Ltd., Factory & Head Office Ballvunge, Calcutta.

కలకత్తా కెమికల్ కంపెనీ లిమిటెడ్ ఫ్యాక్టరీ ఆంధ్ర హెడ్ ఆఫీసు బల్లిగంజి, కలకత్తా

మా ఔషధములు ఈ దిగుకల విలాసవాయలవద్ద వున్నవి.

జ్ఞాపకము శ్రీ కృష్ణ బ్రహ్మ, 323 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

జి. ఎస్. రావుగారు, 19, డబ్ల్యు. ఏ. లుంపిల్ రోడ్డు, బసవనగుడిపోస్టు, బెంగళూరుసిటీ.

జ్ఞాపకము, పి. సర్వేశ్వరరావు అండు సన్న రాజమృడి.

జిల్లా కలెక్టరు, పి. సర్వేశ్వరరావు అండు సన్న రాజమృడి.

జిల్లా కలెక్టరు, పి. సర్వేశ్వరరావు అండు సన్న రాజమృడి.

జిల్లా కలెక్టరు, పి. సర్వేశ్వరరావు అండు సన్న రాజమృడి.

జిల్లా కలెక్టరు, పి. సర్వేశ్వరరావు అండు సన్న రాజమృడి.

జిల్లా కలెక్టరు, పి. సర్వేశ్వరరావు అండు సన్న రాజమృడి.

జిల్లా కలెక్టరు, పి. సర్వేశ్వరరావు అండు సన్న రాజమృడి.

జిల్లా కలెక్టరు, పి. సర్వేశ్వరరావు అండు సన్న రాజమృడి.

జిల్లా కలెక్టరు, పి. సర్వేశ్వరరావు అండు సన్న రాజమృడి.

జిల్లా కలెక్టరు, పి. సర్వేశ్వరరావు అండు సన్న రాజమృడి.

జిల్లా కలెక్టరు, పి. సర్వేశ్వరరావు అండు సన్న రాజమృడి.

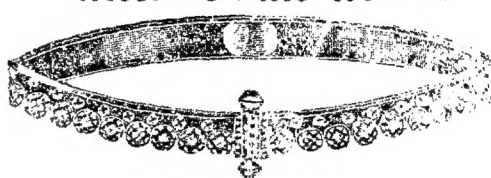
జిల్లా కలెక్టరు, పి. సర్వేశ్వరరావు అండు సన్న రాజమృడి.

జిల్లా కలెక్టరు, పి. సర్వేశ్వరరావు అండు సన్న రాజమృడి.

జిల్లా కలెక్టరు, పి. సర్వేశ్వరరావు అండు సన్న రాజమృడి.

జిల్లా కలెక్టరు, పి. సర్వేశ్వరరావు అండు సన్న రాజమృడి.

మొదటిరకము వెండిచే (6)

తయారు చేయబడిన

నవ నాగరికము: ఈ తగినట్టి పలురకముల పట్టె గొలుసులు, మిరియాల గొలుసు, చుట్టగొలుసు, గజగొలుసు, సేమియా గొలుసు, అంజెలు, టెల్లులు, బత్తెనులు, మహాత్మాగాంధీ, లోకమాన్య తిలకు పతకము మున్నగువని విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నది. ఒక సారి చేరముచేసిన తరువాత ఎప్పుడును మాంద్యకే వత్తురు.

ఉమ్మికి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ (1942) నగలువర్తలు, చైవాబజార్ వీధి, మద్రాసు

ఆయుర్వేదమున నుత్కృష్టతను నహించిన షుకర ధ్వజాది దివ్యాషధ సమ్మేళనముచేతను మూరికా రాజ్యముల చేతను తయారుచేయబడినది. ఈ ఔషధము ఆమాశాం దుదయించెడి రోగములను, కఫముకలనగాని నైస్యము వలనగాని గలిగెడు అన్ని రోగములను హరించును. జీర్ణకోశము నందు గల యజ్జలను స్పష్టపరుచును. జీర్ణించిన జ్వరము, కాసు, క్యాఠలు, గుల్మరోగములు, కులలు, చర్మి (వాంతి), ఆరుద్రి, మధుమేత్యము, ఆఘనైస్యము, రక్తనైస్యము, రొమ్ములోని రోగములు వెయ్యేల సుఖవ్యాధులు, కఫపు, ఆరిమూత్రము కఫు తక్కిన సమస్తవ్యాధులను నివారణ చేయును. కల సీసా 1-కి ౬-౦-౦ లు మాత్రమే. శిశులొక్కలు ప్రత్యేకము.

సోల్ - ప్రొప్రయిటరు, ఆర్యాయుర్వేదాషధనిలయము. కాకినాడ

గృహ నిర్మాణము 109

కృష్ణ, గుంటూరు, హైదరాబాదు, గోదావరి, విశాఖపట్టణము, గంజాము జిల్లాల వారికి, హెచ్చరిక.

మా స్వంత పడవలమీద రంగూనునుంచి. టేకు కలప తెప్పించుటచే చవుకగా ప్రశస్తమైన, టేకుమానుల కమ్మలు, దూలములు, రవునుతుంట్లు చిల్లరగానున్న, కర్రకులకు టోకు ధరలకున్న విక్రయించుచున్నాము. చెన్న పట్టణం కెట్లకంటే మా కెట్లు తక్కువ, రయలు చార్జీలు కూడా తక్కువగా నుండును, కాకలిన్ని వాయ, ఇట్లు వ్రాయవలెను.

ఆ. సుబ్బారాయుడు, కంపినివారికి టేకు కలపర్రకులు, కాకినాడ.

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క పరిశుద్ధతను పోగొట్టుకొనుచున్న టేకునిక గాంచినది. ధర 1-10-౦ ఇండియా సిలీకా నందు ఎచ్చటికైనా తపాలాఖచ్చు పైచితముగా పంపబడును. (2978)

విలాసము పి. డి. సానంత్ నెం 144 ధనసవాడీ, బొంబాయి

మోహినీతైలము - వెండుకలను వెంచి నిగనిగ లాడించును

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది-5తు లములు మానెగల సీసా 1-కి అణాలు 12 మాత్రమే నెం. 6, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు. అమృతాంజనం డిపో, నెం. 109, ఫ్రేరిరోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి.

భారతీయులు, యీ దుష్టత్వమును జూచి నేగ్గుకొన దగిన పాపము అట్లులే జేయుట గాదు. జాతీయోద్ధయమునకు జాతీయపత్రికలు వృద్ధియగును నంటివి. ప్రతి దేశభక్తుడును భక్తితో దానికి సహాయము చేయవలయును. ఒకపత్రికను తాను కొనవలయును. లేనన్నింటిని చందా దారులగు జేరుటకు ప్రోత్సాహము జేయవలయును. పత్రికను నిజముగ కొనలేనివారు యితరుల నడిగితిమికో నవచ్చును. అంతకు స్వాతంత్ర్య సంరంభమును పౌరుషభక్తి దెల్పు సంతోష దాయకములగు సందేశములను గల జాతీయవార్తా పత్రికలనే చిరువులు నుభ్యము. ఈ విషయములలో ప్రతి భారతీయుడును సహాయముజేయవలడు. అట్లులేయుట వాని విద్యుక్తముగాదా.

మోటారుబండ్ల వ్యాపారము

క్రొత్తదిగుమతి పన్ను

ఇంగ్లాండునకు ప్రత్యేక సౌకర్యము లుండవలెను.

మోటారు ప్రభుత్వ గా రిట్లు వ్రాయుచున్నారఁ—
ఇటీవల భారతదేశమునందు మోటారుబండ్లపై దిగుమతిపన్ను హెచ్చింపబడినది. ఇందువల్ల ఇంగ్లాండునందలి మోటారు బండ్ల పరిశ్రమకు ఎంతవఱకు కలుగునో గమనించుట యుక్తము. ముఖ్యముగ గాంధీగారి ఉద్యమ ఫలితముగ ఇండియా ప్రభుత్వ మువారికి 90 లక్షలపానులు లోటు కలిగినది. ఈ లోటును భర్తీచేయుటకై మోటారుబండ్లపై నూటికి 20 నుండి 30 రూ ప్యములకు దిగుమతి నుంకము హెచ్చింపబడెను.

ఇంతవఱకు ఇంగ్లాండునందు తయారు కాబడు మోటారు బండ్లు ఇండియాలో అధికముగ అమ్మబడుచుండెను. ఇప్పుడు బండి విలువలో మూడవభాగము నుంకముగ చెల్లింపవలసిన స్థితి ఏర్పడినది. సంస్థానాధీశులు గొప్ప విలువగల మోటారుబండ్లను, లారీలను తెప్పించుకొనుచున్నారు. ఈ నుంకము ఇట్లు హెచ్చింపబడుటచే క్రొత్తగ ఆర్డరులను ఇచ్చుటకు సంశయించు చున్నారు.

మరియొకవిషయము. ఆ మెరికాయందు తయారు కాబడు మోటారుబండ్ల వేల మిగుల స్వల్పము. నుంకము 50 లేక 60 పానులకు మించదు. కావున స్వల్పమైత్రముతో మోటారు బండ్లను కొని తలచికొనినవారు ఆమెరికాకు ఆర్డరు పంపుచు న్నారు. ఇంక పైన ఆమెరికాయందు తయారు కాబడు చాక బండుమాత్రమే ఇండియాదేశమున విక్రయమగునని మోటారు వర్తకులు అనేకులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈ నుంకము హెచ్చించుటచే ముందుకన్న తక్కువ ఆదాయము కలుగు నని నేను నమ్ముచున్నాను.

ప్రత్యేక సౌకర్యములు

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇంగ్లాండునకు ప్రత్యేక సౌకర్యములు కలుగజేయలేదని విషయము ఎల్లరును గమనించ వలెను. ఇంగ్లాండునందు తయారు కాబడు బండ్లపై తక్కువ దిగుమతి నుంకము విధించవలయునని పార్లమెంటువారు, ఇండి యామంత్రి, ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని కోరవలెను. రైల్వేల కని, హార్బరులకని, మరి ఇతరపనుల కని ఇండియా ప్రభుత్వము బ్రిటిషు మార్కెటునందు బుణము పుచ్చుకొనుచుండును. బ్రిటి షువారు ధారాళముగ అప్పుఇచ్చుచునే యున్నారు. ఇట్టిపరిస్థి తులలో బ్రిటిషు వ్యాపారమునకు కొన్ని ప్రత్యేక సౌకర్య ములు కలుగజేయుట ఉచితము. కేవలము ఆదాయము హెచ్చించుటకు యీ నుంకము వృద్ధిచేయబడినది కాని భారతదేశ మున రక్షింపవలసిన మోటారు పరిశ్రమలేదు.

బ్రిటిషుమోటారు వర్తకాభివృద్ధికి భారతదేశము అన్ని విధముల అనుకూలమైన దని నా అభిప్రాయము. భారతదేశమున ప్రస్తుతము ధనము అధికముగ నున్నది. ధాన్యములు, కొయ్య, తోళ్లు, జవనపదార్థములు నున్నవి వస్తువుల యందు వ్యాపారము అత్యధికముగ జరుగుటచే వర్తకులు విశ్వ ర్యముతో తులదూగుచున్నారు. వర్తకులకు మోటారుబండ్లు కావలెను. ధనవంతులకు రైతులకు మోటారుబండ్లు కావలెను ఇతరపనులకుకూడ మోటారు యంత్రములే ఉపయోగింపబడు చున్నవి. నిజముగ భారతదేశమున కేపుడు ఎన్నియో మోటారు యంత్రములు కావలసియున్నవి. రాజులు, గొప్పవనికులు, విలువ గల పెద్ద మోటారుబండ్ల నుపయోగించుకొనుచున్నారు. వ్యాపారాభివృద్ధికి అన్నివిధముల అనుకూలమగు యీపరిస్థితులలో యీ విధమున దుర్భరమగు దిగుమతి నుంకము విధించుటచే, ఇంకను సంపూర్ణాభివృద్ధి గాంచని బ్రిటిషు మోటారు పరిశ్రమ ఊణదశకు రాగలదు. కావున సభవారు, ఇండియామంత్రి, ఈ విషయమై తగుతీర్మాన పుచ్చుకొవలెను. అట్లు జరుగనిచో లంకా మైసవారు కవ. బ్రిటిషువారికి కలసి లాభకరమగు విధమున యీ దిగుమతి నుంకపు సమస్యను పరిష్కరించుటకై తగు ఆందోళ నము సలిపెదరు.

ఇండియా యందు చక్కని రస్తాల నిర్మించుటకు, ప్రాత రస్తాలను చక్కగ రిపేరు చేయుటకు లక్షలకొలది రూప్యములు వ్యయ మొనర్చుటకు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించుకొని నట్లు తెలియుచున్నది. కావున మోటారుబండ్లు అధికముగ ఉపయో గించుటకు అనుకూలమగు పరిస్థితి లున్నవి. ఈపన్నుమాత్రమే పరిశ్రమాభివృద్ధికి గొప్ప అటంకముగ నున్నది. ఇటీవల ఒక మోటారుబండికి 800 పానుల దిగుమతి నుంకము చెల్లింపబడి

బిరుదముల విక్రయము

హేయముగు విక్రయము

పార్లమెంటు సభ్యులగు లెఫ్టినెంటు కలనలు హెచ్. పేజీకాపుగారు లండను నందలి ఒక వార్తాపత్రికకు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

కొన్ని సంవత్సరములనుండి యునైటెడు కింగ్డమ్మునందు బిరుదముల విక్రయము అధికమగు చున్నది. అవమానకరమగు యీవ్యాపారము నణచివేయువలసిన సమయమువచ్చినది. సాధారణముగ నియోజకవర్గమువారు కొంత అస్తి గలవారినే ప్రతి నిధులగ ఎన్నుకొనవలయునని తుతూహలులై యుండును. ఇది సహజము. కొన్ని సమయములందు నియోజకవర్గమువారు తమ ప్రజేతమునందున్న వారిలో శ్రేష్ఠులను ఎన్నుకొనక, గొప్పధన వంతుడగు ప్రతినిధికొరకు అశపడి పెంట్లులు అఫీసువారి సలహా కోరెదరు. వీరు సాధారణముగ తమ పక్షమునకు అధికమగు విరాళముల నిచ్చినవారిని పేజ్మెన్టరు. ఈవిధమున నియో జకవర్గము విషయమై ఏమియు తెలియనివారు, విజేత సామ్రా ధాయములు కలిగి ఇంగ్లీషు భావకూడ తెలియనివారుకూడ కొన్ని సమయములందు పార్లమెంటు సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడు చున్నారు.

గ్లాస్టన్, బీకన్స్ ఫీల్డ్, సాలిసుబరీ మున్నగు రాజకీయ ప్రవచింబుల ఉన్నతాశయములు గౌరవింపబడుచున్నంతకాలము దేశసేవయుండు అభిరుచిగలవారే పార్లమెంటు సభ ప్రవేశించు చుండిరి. నేడుపరిస్థితులు మారియున్నవి. ఉన్నత రాజకీయోద్యో గుల స్నేహితము కలిగి, పలుకుబడి సంపాదించుకొని, కంపెని డీజ్లేటరు పదవుల పొందవలయుననియు, అతిశీఘ్ర కాలములోవిరు దాంకితులు కావలయుననియు దేశేతములతో అనేకులిప్పుడు పార్ల మెంటుసభ్యులగుచున్నారు. ఇట్టివారు కామన్సుసభ ప్రవేశం చినది మొదలు స్వలాభముకొరకు ప్రయత్నించుచుండును. బిరు దముల నాశించువా రెల్లప్పుడు ప్రభుత్వపక్షముతో కలసి సమ్యుతులనిచ్చుచుండును. అధికారమునందున్న పక్షముయొక్క సంఘమునకు అధికమగు విరాళముల నొసగుట, ఆన్ని సమయములందు అన్నివిషయములయందు ప్రభుత్వచర్యలను ఆమోదించుచు సమ్యుతుల నిచ్చుచుండుట, వీరు అవలంబించు పద్ధతులైయున్నవి. ఏదోయొకనూతన సంవత్సరపు బిరుదముల పట్టికయందు తనపేరుండుననియు, ఆచిరకాలములో తాను తన భార్య, గౌరవనామములతో సంబంధం ప బ డు చుండు రినియు వీరు దివ్యులౌచుచుండును. 'ఎల్లవస్తువు తెల్లదని' ఒక తీర్మాన మునపాదించవచ్చును. ప్రభుత్వపు యీతీర్మాన మున కనుకూలముగ సమ్యుతు లియ్యవలయునని చెప్పినచో ఇట్టి వారు ముందువెనుక అలాచింపక, యుక్తాయుక్త విచక్షణ జ్ఞానము లేక, కండ్లుమూసికొని 'లుపు తెలుపే' యని తల యూచెదరు. ఇది అతిశయోక్తి కాదు. గత పార్లమెంటు సభకు చేరిన 290 మంది సభ్యులు బిరుదములతో లేక గొప్ప ఉద్యోగములతో పొందియున్నారు. పార్లమెంటుసభలో అధిక సంఖ్యాకులు ప్రభుత్వచర్యలను సంపూర్ణముగ ఆమోదించు చుండిరినియు, తత్ఫలితముగ తగుపాత్రోపేక్షము పొందిరినియు, నని తెలిసినది. ఈమొత్తముతో ఒక సామాన్యపు మోటారు బండిని ఇంగ్లాండులో కొనవచ్చును.

రాజకీయాందోళనము అనవసరము

ఏమి చేయవలెను? మోటారుపరిశ్రమవారు వికవత్తము గలవారై పనిచేయవలెను. ప్రచాము అధికముగ సలపవలెను. వివరములను పార్లమెంటు సభ్యులకు తెలుపవలెను. భారత సామ్రాజ్యకాశన సభవారుకూడ యీ విషయమున ఎట్టి అభ్యంతరము చెప్పరని నమ్ముచున్నాను. అందు ముఖ్యముగ ఇప్పుడు రైల్వేలను అభివృద్ధి పరచుటకు 150 కోట్ల రూప్యముల అప్పు కావలయునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కోరుచున్నారు. మేలునను మేలు చేయవలెనుకదా! దిగుమతి పన్నులు అధిక ముగ హెచ్చించుట, అప్పు పొందుటకు యుక్తమగు మార్గము కాదని భారతీయులు తెలిసికొనవలెను. అదికాక ఇండియా యందు రాజకీయ పరిస్థితులు చక్కగ లేవు. ఇట్టి పరిస్థితులలో ధనము అప్పుగ ఇచ్చుటకు బ్రిటిషువారు సంశయించెదరు.

నేను మోటారుపరిశ్రమవల్ల వైసాలాభ మైనను పొందు వాడనుకాను. కావున ఇట్లు తీర్మానముగ వ్రాయుటకు నాకు అర్హత కలదు. ఈ విషయమై మోటారు పరిశ్రమాధికారులు తగుతీర్మాన వహించి పనిచేయుదు రని నమ్ముచున్నాను.

రెండుపక్షములవారు పరస్పరకృష్ణత ప్రకటించుచుండి రని ఇందువల్ల సప్తమగుచున్నది. ఈపార్లమెంటు సభయందు నీచ మగు నీ యలవాటులు హెచ్చినని నా అనుభవమును బట్టి నేను గట్టిగ చెప్పుచున్నాను.

ఇంక పార్లమెంటు సభను వదలి పక్షములకు చేరిన సంఘముల స్థితిని పరిశీలించెదము. ఇచ్చటి పరిస్థితులు మరింత హేయముగ నున్నవి. ప్రధానమంత్రిచే నమూనా చేయబడుచున్న ఒత్తుపు నిధి విరాళములు 30 లక్షల పానులకు మించినదని ఇటీ వలి వార్తాపత్రికలయందు ప్రకటింపబడినది. ప్రధానమంత్రి సిఫా ర్యులవల్ల బిరుదములు పొందిన వారు, పొందనున్న వారు యీ విరాళముల నొసంగరని నేను నిరాశాటముగ చెప్పుచున్నాను.

ఇది ప్రజల నమ్మకమును ఘోరముగ దుర్బినియొగ మొనర్చుట. సహచరులచే సంఘము నుండి బహిష్కరింపబడుటకు అర్హులగువారు, గొప్పదీరుడనులను పొందవలయు నని సలహా ఇచ్చుట ఆసలహాను ఆమోదింపవలయునని కోరు పేర్లను సార్వ భౌమునకు పంపుట, సార్వభౌముని అగౌరవపరుచుటయే కదా. మీరు మాంచెప్పరు, న్యాయకాజులు, బ్రాహ్మణ్య మున్నగు గొప్ప ధనికులుండు పెద్దపట్టణములకు పోయి అచ్చట బిరుదముల గల వారివిషయమై కొంత విచారించినచో వారు దుష్ప్రవర్తనలై స్థానికగౌరవము లేక అచిరకాలములో మరణించి యున్నారని మీరు తెలిసికొందురు.

పరిశీతు లెట్లు విషమించుచున్నారో తెలుపుటకై రెండు నిదర్శనములను వివరించెను. యధ్యక్షమయినందు అక్రమముగ గొప్పలాభము సంపాదించెనని ఒకరిపై నేరము రుజువయ్యెను. రణరంగమున దేశీయులు చచ్చుచుండిరి. ఇతడిచట అన్యాయ ముగ అధికమగుధనము సేరించెను. అయిన నేమి? ఇరుగువారు పొరుగువారు ఇతనిని దూషించుట ఇంకను మానలేదు. ప్రభుత్వ మావారికి తరతరములు అనుభవింప అర్హమగు బిరుదము నొసగిరి. మరియొకనిదర్శనము. యధ్యక్షమయిన యుక్తయౌ నుక్కులై అర్హులగువారందరు వైసికులుగ చేరవలయునని ప్రక టింపబడెను. ఇట్లు వైసికులుగ చేరుటకు వీలులేనివారివిషయమై ఆలోచించి తగు తీర్పుల నిచ్చుటకు ప్రత్యేకసంఘములు నియ మించబడెను. ఇట్టిసంఘమునం దొకరు సభ్యులుగనుండిరి. తనకు చేరిన బంధువులయొక్కయు సేవకులయొక్కయు కేసులు విచారణకు వచ్చినపుడు, వీరు వైసికులుగ జేరకక్కలేదని తీర్పు చెప్పిరి. వీరి తీర్పు మిగుల అన్యాయముగ నుండుటచే వీరి సంఘసభ్యులు కూడ తీసివేయవలసినవైనను. ఇతడు కూడ తరతరము అనుభవించుటకు అర్హమగు బిరుదమును పొందెను.

ఏ విధమగు దేశసేవ చేసినవా రిప్పుడు బిరుదములను పొందుచున్నారు. దేశీయులు ఘోరపాదాల ననుభవించుచున్న సమయమున కొల్లకొట్టి గొప్పధనమును చేర్చుకొనినవారు గొప్ప బిరుదములను పొందుచున్నారు. వైశ్యోత్సాహములతో మహా సంక్రామమున పోరాడిన వైసికుని కాలి వచ్చునకు శుభ్రపరచుటకు అర్హతలేని నీదులను, నూతన గౌరవము గలుగజేసి, గౌరవవీరు దముల నొసగుట బోల్చి జమునకు దారి జూపుటయే?

హేయమగు నీవ్యాపారమునంతి మొందించుటకై బల వత్తరమగు ప్రజాభిప్రాయము కలుగజేయవలెను. ధర్మపరిపాల నమువల్లను స్వాతంత్ర్యరాజకీయ ప్రశస్తాపఃలవల్లను బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు ప్రశంసమునందు అధికమగు గౌరవము కలదు ఈ గౌరవము నశించిన దేశీయ రాజకీయ జీవనగౌరవము కూడ నశించును. ఉన్నతశీలురు, మేధావులు రాజకీయ విషయము లందు జోక్యము కలుగజేసికొనరు. అంగచే బ్రిటిషు సామ్రా జ్యమే నాశము చెందునని చెప్పవచ్చును.

వార్తాపత్రికలు కూడ ఈ మాయలకు లోనగుచున్నవి. ప్రభుత్వ చర్యలను సంపూర్ణముగ ఆమోదించు ప్రతికాధికారులు ప్రతికాసంపాదకులు గొప్ప బిరుదములను పొందుచుండుట సహజమగుచున్నది. వార్తాపత్రిక లన్నియు ఇట్లున్నవి చెప్ప జాలను. అయినను పరిస్థితులు సామన్యము లేవు. అధికారమునం దుండుటకై ప్రధాన మంత్రి అన్నివిధముల ప్రయత్నించు చున్నారు. వారికి తగు సహాయ మొసంగు అచిరకాలములో ప్రభు బిరుదములను పొందవచ్చు నని వార్తాపత్రికాధికారులు తలప వచ్చునుకదా.

ప్రకటన

బద్వేలు బోర్డు మిడిల్ స్కూలునకు తెనుగు పండితుడు కావలసియున్నది. విద్యాకా ప రీ త్త యోగ్యతాపత్రిక జెందినవారు నేరుకొనదగుదురు. జీతము నెలకు రు 25 + 10.

టి. ఎమ్. నరసింహాచార్యులు, ప్రెసిడెంటు.

జిల్లాబోర్డు ఆఫీసు, కడప.

దేశీయ వార్తలు

నవజీవను పత్రిక - ఆనందానంద స్వామి సంచేశము

అజ్ఞోల్లంఘనము - సంచారసంఘము
నేటు బజాబుగారి స్థానమున నరేంద్రుని దేవిగారు నియమింపబడుట

లాహోరులో నర్దురు వార్తానింగుగారికి సంవత్సరము విడిదైదు

అజంఘరులో 6 గురికి చెరి ఆరు నెలలు విడిదైదు

కేరళమున తలచ్చేరిలో కేలప్పును నాయరుగారి విడుదల

నవజీవను పత్రిక

ఆనందానంద స్వామి సంచేశము

ఖద్దరు ప్రచారమును కొనసాగింపును.

కారాగృహమున కేలప్పును ఆనందానంద స్వామి యిటుల నడిచెను. నేను చెప్పవలసిన దొక్కటి మాత్రమే కలదు గుజరాతు రాష్ట్రమునా కత్తెక దీక్షతో ఖద్దరు పనిని కొన సాగింపవలెను. ఖద్దరు విషయమున మాత్రము గుజరాతు రాష్ట్రము వారు యితర రాష్ట్రముల నహింసయు నెంతయును నేపక్షం గూడదు ప్రతిగ్రామమునందును పల్లెలలోనుగూడ రాట్టములపై నూలునడుటకు చేతికర్మములపై వడుకు నూలుతో ఖద్దరు బట్ట లను నేరుట మొదలు పును జరుగవలెను. నేపక్షంబు నైతే ఖద్దరుపని పూర్తికావలెనని లక్ష్యమునక ఆఖిల భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమువారు తీర్మానించిరి. గుజ రాతు రాష్ట్రమువారు క్రొత్తగా పనిచేసి కాంగ్రెసు సంఘము వా రేప్పొదివించుచున్న కొనసాగింపున నమ్మకమున ఆనం దానందస్వామి నడిచెను. (స్వరాజ్య)

అజ్ఞోల్లంఘనసమస్య

నేటుబజాబుగారికి తీరుబడి లేకుండుట
సరోజినీదేవిగారు వారిస్థానమున నియమింపబడుట

దేశమున అజ్ఞోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటనుగూర్చి విచారణ చేయుటకు నియమింపబడిన సంఘమునందలి సభ్యు లలో నొకరగు నేటుబజాబుగారికి ఖద్దరు ప్ర చారమునకై తెలిపి నియమింపబడిన వారు సంచారముచేయు నీలు లేకున్నందున నేటుగారి స్థానమున సంచారము చేయు టకు సహజముగా దేవిగారిని కొరికి. ఇది తప్పు యితరమార్పు లేమి యునులేవు.

లాహోరు నుండల సిక్కు సంఘాధికారి
సర్దురు వార్తానింగుగారు

ఒక సంవత్సరము విడిదైదు

లాహోరు నుండలమునకు ప్రధాన బాధాపాత్రుడగు సర్దురు వార్తానింగుగారిపై 108 క్రి. ప్రా. కోర్టుకింద తే దీక్షన కేసులో లాహోరు జిల్లామేజిస్ట్రేటు జూరీను ఇయ్యని చో ముద్దామికి ఒకవత్సరము విడిదైదు విధించెను. సింగుగారు జూరీను ఇయ్యలేదు చెరసాలకు పోయి.

దుకాణములవద్ద బోధించుట

అజంఘరులో ఆరుగురిపై కేసు

చెరి ఆరు నెలలు కఠినశిక్ష

మొహారకపూరు (సంయుక్తరాష్ట్రములు) వాస్తవ్యుడగు చాల్కీ మకుల్లాగారును మరి 5 గురు కలంటియును దుకాణ ముల వద్ద విక్రయవోధము కావించి రని తేబడినకేసు విచారణ చేసి అజంఘరు మేజిస్ట్రేటు చెరి ఆరు నెలలు కఠినశిక్షవిధించెను.

రావల్పిండి అరెస్టులు

మద్యపువిక్రయము చేయుటకు
క్రొత్తవానిని పిలిపించుట
వారంట్లు లేని అరెస్టులు

కాంగ్రెసు ప్రయోజన ఘోషనాటిట్టుచేయుచున్నాడు:-

లాహోరు, జూన్ 18:- తివామునియలలోగా రావల్పిండి ట్టాములో 72 మంది ప్రముఖులు అరెస్టుచేయబడిరి ప్రభుత్వ మువారిట్లు తీర్మానం తీసి నిష్పాత్రముల నేలప్రయోగించు చున్నారో ఊరికి 50 శాతము గాకయున్నది అరెస్టులు చేయుటను ప్రభుత్వమువారు మానుకొనిరిని ప్రజలందరు భావించుచుండిరి. మద్యపానవిక్రయవోధముచేసినందుకు పీరిలోని ధిక్కారములు పట్టుకొనడివారని తెలియుచున్నది. స్థానిక అధికారి పరమా త్సాహము మరియొకటి అరెస్టులు నుండవచ్చును.

మద్యపానవిక్రయ నిరోధము

అర్ధసంవత్సరమునండి పిండి ట్టామునందు మద్యపాన నిక్రయనిరోధము నిర్వహించుచు, బయ్యదముగను, మౌతా త్సాహముతోను జరుపబడుచుండెను. మద్యపుక్రయము సం పూర్ణముగ నాగెను. రాబోవు సంవత్సరమున కెవ్వరు కేలము లలో పాటులపాడలేదు. ఈకల్లాట్టలను దీసికొనుటకు అధికారి కుద్దోనిలాహోరు ట్టామునండికి మిషన్ పంపించుకొనినది. కాంగ్రెసువారును తమ సమయమున దీని గనబడినది. ఈకల్లాట్టలకు దుకాణముల నందై కియ్యకుండ పోలసు ప్రోత్సహించెడిరి. ఇట్లున్నందు మండిన వాండీగ్రువు పోలీసువారు అధికారులకు కిషించిన నిరర్థక మయ్యెను. ఏమిచేయుటకును తోచక, నగరముబయట అంజల్లను పెట్టకమ్మని ప్రభుత్వాధికారులు కాంగ్రెసు కిషిక్రొత్త సమాధానము తుదర్శించిరి. ఇట్లు ఊరిబయట అంజల్లను పెట్టినవెడల, విక్రయ నిరోధమును మానివేను నడిపిట్లు తుదర్శనకు బడెను. ఈ ఏర్పాటు ప్రకార మునకుములవారు ప్రసరించి యుం డినయెడల, అన్నికమ్మను లంఠరించి యుండును. కాంగ్రెసు సంఘముతో మనకేమి సమాధానముని కొందరు చిన్న అధికారులు తలపోయసాగిరి. కత్తూర్ము చేయబడిన ఒడంబడిక ను భగ్ను పలు చనాగిరి. జిల్లా పోలీసు అధికారికి ఉన్నవిలేనిది కల్పించి ఎట్టివిలేనిదివిధిపుట్టు చెప్పి బడెనో ఈశ్వరులే ఎఱుక. ఈ అధికారులలో సత్యత్సాహ ముల యొకమతనకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నొసంగయెడల, ఒకవారము దినములలోగా నీ ఉద్యమమును పూర్తిగ నాశనము చేసెదనని ప్రాణములు పలికిన ట్టామునందలి ప్రజలుచున్నది.

అరెస్టులు

9 వ తేదీన అరెస్టులు ప్రారంభించెను అదియందు కాంగ్రెసు, కిలాఫాతు సిక్కు సంఘాధికారులు వారివారిఃపడిరి నారట్లా ఏమిలేవు వారంపేదయ్యా అని ఒక సహాధికారి చెప్పెను. కానీ వారంట్లు అరెస్టు దురహంకారముతో లికి ను. గౌరవస్థులకేటలు అరెస్టుచేయబడిరి. నేర మే మౌ నొక్కరికి తెలియదయ్యెను. అరెస్టు కాబడిన వా రనవరముగ నగమానపలచబడిరి. యస్. మహతాబుసింగు అను వ్యాయాదిచేతులకు చెట్టికి సంకల్పము తీరించి రెండుమాడు గంటలసేపు పురవీధులకెంబడి తిప్పిరి. నుండల కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యదర్శి యల్. కిల్లెదాసుగారు పోలీసు స్టేషనులో రిగి గంటలసేపు తిరించబడిరి. అనవరముగ కాల్కత్తె ములకుకూడ నరినిని బయటకు దీసికొనిరావేను. అతనికి భోజన మును పెట్టలేదు.

సూరతులో క్రొత్త హైస్కూలు

బొంబాయి ప్రభుత్వసంఘ రివిన్యూసభ్యుడు
అనహాయోద్యమ నిరసనము

సూరతులో క్రొత్త హైస్కూలుకు ప్రారంభోత్సవ మొనరించు సందర్భమున నచ్చటి కాన్వేంషన్ డిప్యూటీ కార్యనిర్వాహక సంఘమున రివిన్యూ సభ్యుడగు మా॥ కాన్వే జనంగీరగా తపస్వినీయను ఆచార్యుల సేవచేసి స్వాగత రిద్దా సంఘమువారి సభించిరి ఈసంఘమువారు ఆర్టుని కాలేజీని మరి చెక్కు పాతశాలలను గూడ నేర్పించిరి. ధన లోపమున నిపు డాస ఘోషమును చాల యిట్టుది కలిగిరి. ప్రభుత్వమువారు చేసిన ఘోషములను గూడ నిరసించుటయు వారొనరిచిన స్వల్ప పాపాలునుగూడ చాల అశ్రయ ముగ వివరించుటయు మాత్రమే ఆచార్యులవారుల నిధాన ముగా నుండుట శోచనీయును. పాతశాలల బహిష్కరణము వలన విద్యార్థుల మానసికాభివృద్ధి, చిత్తశుద్ధి, క్రమశిక్ష మున్నగువానికి ప్రయోజనోప మేర్పడినది విద్యార్థులు కృతజ్ఞులైన అమూల్యగ్రంథములను మరల వారి కెవ్వరు నొసంగజాలరు. ప్రాథమిక పాతశాలలసంఖ్య చాల పెంచుచున్నది. వానిలో చాలవంద బాలురు చదువుచున్నారని. ఇది సంతోషకరము. విద్యార్థులకు సత్ప్రసంగ మలవకుటకు ఆధ్యాత్మిక విద్యనుగూడ వారికి నేర్పుటవలయును. అవిధేయతయును తిస్కారమును విద్యార్థులకు ఆత్మశ్రద్ధవమును కలిగించాలవు. నిజమగు స్వాతంత్ర్యమును ప్రశక్తియు అలభించుకొనిననే అస్తిశ్రద్ధవములు లభింను. విద్యార్థిని కేవల జీవితకాలమును వియోగింపవలెనను నువారసంకల్పము గల యువకులు పులువురు విద్యాభ్యసమున శ్రద్ధ వహించునని నమ్మెదము. నేను సార్వజనిక సంఘము నందు యాజ్ఞీక సభ్యుడను కానరుచున్నాను అని మా॥ కాన్వే గారు నడిచి సంఘమునకు 100 రూపాయలు విరాళ మొసంగిరి.

* కేలప్పును నాయరుగారిపై కేసు

కేరళ కాంగ్రెసు ప్రచారకుడు

కేసు కొట్టివేయుట

కేరళ రాష్ట్రమునందు పొన్నాని గ్రామమున కల్లు సా రా దుకాణములు అగులపెట్టించెను కాంగ్రెసు ప్రచారకు డగు కే. కేలప్పును నాయరు (బి.వి) గారిపై తేబడిన కేసును విచారణచేసి తలచ్చేరి జాయంటు మేజిస్ట్రేటు ముద్దామి : డోషి యని తీర్మానించెను.

సూరతు అన్వేషకజ్యోతి

సూరతులో జూన్ 21-నాటినుము వైర్ లెస్ స్పైలెట్లు ఒకటి కనిపెట్టబడినవి మార్గోనిగారు వెలుపుచున్నాయి. ఇది నాకల కెక్కుర యువయోక్తముగ నుండును. ఈదీపకాంతులు సూర మైల్లరకు వ్యాపించును

నర్. యెడ్లగల్లుగారు భారత కార్యాలయ సభ్యుకగ నియమింపబడినది.

జూన్ 21, 22 వ తేదీలను బొంబాయి నగరమునందు కొలదిగ వాడుకయుచుండెను. నగరములో ఉష్ణాధిక్యత కొంతగి. చల్లపడెను.

డాక్టరుసప్రగాది తమూరుడగు ఆనందనారాయణ సప్రగాదు ఇటీవల భారతదేశములో జరిగిన ఇండికా సి-సుస ర్విను పరీక్షయందు తీరులైట్లు కెలియుచున్నది.

బొంబాయి పురమునందు రస్తానూడ్లువారు తమజీతములు చాలవని జూన్ 14 వ తేదీన సమ్యక్టిరి. పనులలో నుండి కాళ్ళతిముగ తీసివేయదుమని అధికారులు బెదిరించగా, వారందరు తిరిగి పనులలో చేరిరి.

“ఎంపెను ఆఫ్ జపాను” నాక “ఈవినింగుమ్యాన్” ఇట్లు వెలుపుచున్నది:- “ఎంపెను ఆఫ్ జపాను” అనునాః ఒక భారత సంస్థానాధీశుడు విక్రయించబడెను. ఆయన దీని పైకి కలువా జీవ్యవృత్తిగ మార్చెదరు. సుస్థానాధీశు డెన్నెనది దెలియలేదు.

లండనునండి బొంబాయికి వాయురవాహిని ప్రయత్నము లకు ధనము సేకరించుటకు నాకా విమానదళ కాఖిలవారసులముగ నుండిరి. ఈ రవాహిని ఒకవత్సరములో పూర్తికావచ్చును. గంటకు 70, 80 మైళ్లు ప్రయాణ మొనర్చు విమానములుపయోగింపబడును (స్టేట్సుమను తిలకిస్తార)

కద్దరు ప్రచారము

ఈ క్రింది శిక్షా ఆంధ్ర రాష్ట్రము కార్యకర్తల సంఘము కార్యకర్తలకు చేరినది:-

శ్రీ శి

బా బాయి, జూన్, 1122

ఆంధ్ర రాష్ట్రము కార్యకర్తల సంఘము కార్యకర్తలకు, గుంటూరు ప్రయోగము.

కర్మాచారము 23 వ తేదీకి మీ కోరికలను ప్రాసించుట. దానితోబాటు యింక కొన్ని విషయముల మీకు తెలియజేయు. ఇదివరలో, ఆంధ్ర రాష్ట్రము కార్యకర్తల సంఘముల వద్ద నుండియు, ప్రత్యేక కమిటీల నుండియు, కమిటీలనుండియు, దిద్దుబాటు దరఖాస్తులు వచ్చియుండగా, వారివారి రాష్ట్రము కార్యకర్తల సంఘములకు దరఖాస్తు చేసుకొనవలసిందిగా ప్రత్యేక కమిటీలనుండియు, ఇంకను కొత్త దరఖాస్తులు వచ్చుచున్నవి. దానికొకటి నిర్దిష్టముగా మీరు నీయకలగవచ్చును.

యావత్పాఠ్య కార్యకర్తల కద్దరు కార్యకర్తల రాష్ట్రము కార్యకర్తల సంఘములకు గ్రామీణ కాక ఋణములను కుద్దకద్దరు చేతితో: దేశ సేవకాని తయారు చేయటము సహాయము చేసెనను. ఆ రాష్ట్రము కార్యకర్తల సంఘములకు సహాయ మును మొదలవారికి సహాయము చేయుచుండవలయునుగాని, దరఖాస్తులను యావత్పాఠ్య పంపించును.

కావున మీ రాష్ట్రము కద్దరు కార్యకర్తల కమిటీకి దిద్దుబాటు తయారగునో మొదలము కనుగొని, ఋణ మొత్తం నిజముగా కావలయునో మీ రాష్ట్రము కమిటీకి తెలియజేయవచ్చును.

మీ కార్యకర్తల రివ్యూ ఋణములకు రివ్యూ వలసి యందును గావున, మీ క్రింద పరిశీలన వారలను: ఋణ క్రితినావధ్యములు, గుణగణములు ఆలోచించి, దిద్దుబాటు జాగ్రత్త సహాయము చేసెనో లేదో యోచించి, వలయు ఋణపు మొత్తమును నిర్దిష్టపరచుటగాని నీ సేవ మరల మరల చేసిన కార్యకర్తలను తిలకించెను.

ఇదివరలో 29 వ తేదీ లేఖలో గోరికపంతులుకు తోడు యాక్రింది సంగతుల వివరములనుగా దిద్దుబాటు:-

(1) ఈ కోరికను కర్మాచారము కద్దరు ప్రచారముకు దిద్దుబాటు చేయుచుండగా, యెల్లు భద్రము చేయబడినది. అం గా రాష్ట్రము కద్దరు బోర్డు లేక కాళి, జిల్లా కద్దరు బోర్డు లేక కాళిలు గల్గి వైక తుల్యమునుగా లేక ప్రత్యేక కద్దరు కాళియే లేక జిల్లా కార్యకర్తల సంఘములే ఆపని చేయుచున్నవా?

(2) ప్రస్తుతము కద్దరు ప్రచారముకు మీ రాష్ట్రములో నేమి నిర్మాణములు గలవు.

(3) ప్రత్యేక జాన యెంతయు, కద్దరు, తయారగుచున్నది.

(4) మీ రాష్ట్రములో కద్దరు కాళి కమిటీ: తదనముగిది ప్రతిజిల్లాకు యెంతగలదు?

(5) మీరు కోరిక ఋణపు మొత్తమును ఆయన్యాయజిల్లీ విన్య, రాష్ట్రము జిల్లా: ధులనుండి కద్దరు ప్రచారమున కెంతమొత్తము నీయ వాదగానము చేయుచున్నా, దయచేసి తెలుపుచు

ఇట్లు మీ విధేయుడు,

(సంతకము గుజరాతిలో నున్నది)

జమ్మాలాల్ గౌ జాజ్ (అనుమతిని)

యావత్పాఠ్య కార్యకర్తల కద్దరు కార్యకర్తలకు.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము కార్యకర్తల సంఘము

సంఘాధ్యక్షుని యుత్తరువు

జిల్లా కార్యకర్తల సంఘముల యొక్కయు, కద్దరు తయారు చేయుచున్నయు యొక్కయు కార్యకర్తలకు తమతమ కెంత ధనము కావలయునో ఒక స్కీమును తయారుచేయు ప్రార్థనలు.

ఇదివరలో కద్దరునకు యెంతదిద్దుబాటు చేయబడినది, ముగ్గుం దెంత పెట్టక: చిదియు, వారు విశేషముగా కలెక్షనలయును.

వైశేఖ్యలో దిద్దుబాటుల కద్దరు కమిటీవారు ఆంధ్ర రాష్ట్రమున కిచ్చుధనము ఋణము మార్తమే.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము కార్యకర్తల సంఘములను అదే మరల లవైని ఋణముల మార్త మీ యుగలరు.

విరాళము లేమియు నీయజాలరు.

జిల్లా కార్యకర్తల సంఘ కార్యదర్శులు బెజవాడలో 28 వ తేదీకి జరుగు కమిటీ: ధులకు తమతమ జిల్లాల కుం ధనము గావలసిందియు దెలుప ప్రార్థనలు.

(సం) టం. ప్రకాశం

అధ్యక్షుడు:- ఆంధ్ర రాష్ట్రము కార్యకర్తల సంఘము.

సాత్విక శాసనోల్లంఘన విచారణ సంఘము.

శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచారి గారు, సాత్విక శాసనోల్లంఘన విచారణ సంఘము కమిటీ యాక్రింది ప్రత్యేక మాలికను మారు పంపిరి. కమిటీవారు తుదకు ఆ గీతించిని ప్రత్యేకము త్వలోనే ప్రకటింపదగు. ఈలోపల ఆయన చిత్తు ప్రత్యేకము విచారణ యొక్క నమనరించి జేయగలగ నూది. ఇట్లును, రాష్ట్రము కార్యకర్తల సంఘమువారు కమిటీ కావలసిన సంగతుల దెబ్బకును నెక్కువ యనకాళము గల్గియుండుటకు, కమిటీ సభ్యులతో: గలసి చర్చించుటకు సిద్ధముగ నుండుటకును ప్రకటింప సాహసించెను.

సాధ్యమైనంతవరకు నీ క్రింది ప్రత్యేక ప్రత్యేకముల నొసరి ఒక కాపీ అలహాబాదులో నుండు జెనరలు సె క్రెటరీకి పరియోజిటి ప్రయోజము చేయుచుండు కమిటీ సె క్రెటరీకి కార్యపులో: సంకటులను ప పరచయును. కమిటీవారు మీ రాష్ట్రమునకు వచ్చి ఆ ప్రత్యేకము గూర్చి నాయకులతో: ముచ్చటించెదరు. ఆ చర్చ: ప్రత్యేకము మీ కమిటీ జెనరలు బాడీ మీటింగుగాని యెక్కివ్యటిత్ర కమిటీ మీటింగుగాని జరిపిన బాగుండును

ప్రశ్నలు

(1) ఏకోఒక రూపమున మీ రాష్ట్రములో సాత్విక శాసనోల్లంఘనము ను స్థాపించుట మీ రాష్ట్రము సంఘము యొక్క పనునా? అటులైనచో యే: ధనురు సాత్విక శాసనోల్లంఘనమును మీరు ఆచరణయోగ్యమని జెప్పెదరు?

కోటు:- (1) మొదట మీ రాష్ట్రము కార్యనిర్వాహక సంఘ సమావేశము గావించి వారి ఆభిప్రాయమును గనుగొనును. ఇంతియగాక సాధ్యమైనంతవరకు రాష్ట్రము కార్యకర్తల సంఘముయొక్క జెనరలు బాడీ మీటింగు జరిపి వారియొద్దే కమిటీను గూడ కనుగొనును. ఇంకను మీ రాష్ట్రములో ఉద్యమమున నడుపగల ముఖ్య నాయకుల ప్రత్యేక కాళిప్రాయములనుగా దిద్దుబాటుచు.

(2) సాత్విక శాసనోల్లంఘనము వ్యప్తి: విస్తరించుట మీ రాష్ట్రము గను లేక కొన్ని శాసనములకు ఉత్తరాలకు సంబంధించియు, గాని అధిక సంఖ్యకులను గాని, లేక కొందఱు క్యవలను గాని జేర్చుము, ఆ త్వ: తులకు గాని లేక పానాశముకు గాని, దుష్ప్రచారాధిక శాసనముల నుల్ల: ఘించుటకు గాని, లేక స్వరాజ్యమును ఆంతర్వేదే: మేమియును లేకుండ స్థాపించుటకు గాని, రాష్ట్రవంతిటగాని, లేక కొన్ని ప్రత్యేకములలో: గాని, ప్రవేశపెట్టవచ్చును.

i. మీ రాష్ట్రములో నేరైన నాక: ప్రదేశము ప్రత్యేకముగ సాత్విక శాసనోల్లంఘనమునకు తగియున్నదా? అటులైనచో యాక్రింది వివరముల దెలుపుచు.

(1) ప్రదేశము, (2) మత, జాతి, వృత్తి విశేషము ప్రకారము జనసంఖ్య (3) గ్రామముల సంఖ్య, ప్రభుత్వమునకు చెంది న్యూనియ్ ఒక్కొక్క యూనియ ఒక్కొక్క గ్రామము క్రింద లేక్క (4) ఆ ప్రదేశములోని కార్యకర్తల స్వరాజ్య: ధుల సంఖ్య

(5) సాత్విక శాసనోల్లంఘనమునకు గల్గు కష్టములను పొందుటకు సిద్ధముగ నున్న వారల సంఖ్య. (క్రొత్త: క్రితినల వీసీ కానరల యను) (6) కద్దరు, అప్పుకృతాని వారణము నిర్మాణ కార్యమును మిరుకుగ జేయుచున్న వారి సంఖ్య. వీరిలో: వై (7) వ క్షి: క్రింద నెందఱు జేరియున్నారు. (2) ఆ ప్రదేశములో: ఆహింసయే ప్రబలియుండుటకు ప్రత్యేక పుయే: గాల్లు యేమి చేయుచున్నది.

iii రాష్ట్రములో, సాత్విక శాసనోల్లంఘనమునకు తగునని నిర్దేశించు ప్రత్యేక ప్రదేశములో: నిర్మాణ కార్యభివృద్ధి నివేదికనుండు (కోటు) సాధారణముగా మొత్తము మీద విషయములనే దెలుపకుండ వివరములను సంఖ్యల నిండు.

4. మీ రాష్ట్రములో సాత్విక శాసనోల్లంఘనాద్యమును నడుపుటకు యిష్టముండి, తగినవా కెందరున్నారో మీ యభిప్రాయమును దెలుపుచు.

ప్రభుత్వ క్యవమును క్రిందియటకు గాను తొలగింపబడు నుద్యోగులకు ఫింపుట: నిచ్చుటకు మారుగా తూర్పు ఆఫ్రికాయందు ధూమినియనలెనె కెడ్డెను సంఘము వారు నూచించిరి. ఒక సవరణ పింపుటకు, రెండు సవరణల ధూమి నీయకచ్చుననియు ఇందుకులన అనకసరక్యమును తగుటయెగాక కావలసి ప్రదేశమున ఈ యధికారులు నివసించవచ్చునని వారు దెలిపిరి.

భారతీ గ్రంథాలయ నాల్గవ వార్షిక కోతనము మాధవరము

ది 25-6-22 సాయంకాలము 4 గంటలకు మౌనము సాతశాలాధనమున వై: సందర్శనను నొక సభ, గా నింపు: దును. తప్పకుండు మౌ: రా: శ్రీ ఆచంట నూర్య నారాయణరాజు గార్లు గా సనాధిపతులుగ విచ్చేయు దయతో: సంగీకరించిరి.

ఆచంట కృష్ణమూర్తి,

మొవలి తాలూకా,

కార్యదర్శులు.

బోర్డు మైస్సూరు, కొల్లూరు

విద్యార్థుల వసతులు

ఈ నెల 28 వ తేదీనుండి ఈ మైస్సూరులో 6 వ ఫారము ఏర్పాటు చేయవచ్చు. హిస్టరీ, తెలుగు, సంస్కృతము, ఫిజిక్స్, గణితం మున్నగు భాగములు గలవు. ఇచ్చట బాలక కోక హోస్టల్ కూడ గలదు. అందుబాటునకి నెల 1 కి రు 8 లేక రు 10 లకు తక్కువ ఖర్చు ఆగును. వీధవిద్యార్థులకు కొంత ధనసహాయము చేయవచ్చును. ఈ గ్రామము పల్లెము, బస్తీము, గాక యుంటున్న కర్షణి సాఖ్యముగా నుండును.

సూర్యదేవర రాఘవయ్య చౌదరి

Sale of Coromandel Shelling & Milling Concern Vizianagram

విజయనగరం గ్రామంలోని నాళం భీమరాజు గారి తా: మీద తెలియచేప్పి బియ్యం, వేళనగ పప్పు తయారుచేసే మిల్లును యివియుండే స్థలమును కట్టడములను విజయనగరం గ్రామంలో తే 1, 2 జూలయి 1922 దీలలో నాద్యారా పల్లి కుగా వేలం వేయబడును. మిల్లు పాడదలచినవారు ముందుగా కనీసరూపాయి రు 1000/ ధరావత్తు కట్టవలెను. వేలం మరతులు పల్లికు సివిల్ కోర్టు మరతులు ప్రకారం వుండును. యిందును గురించి యితర భోగట్టాలు తెలియ గోరువారు నాపేర వ్రాయవచ్చును. ఆ సమయముండే విజయనగరంలో యుండే నాళం భీమరాజుగారి నెం 29 రు సర్వేకలిగిన మామిడి తోటయున్న కొత్త అగ్ర హారంలో నాళం భీమరాజుగార్లు వున్న మనిసి పల్ నెం 67, 68 ర్లు కార్యస్థలములను వేలం వేయబడును. [171]

M. Subba Row, Receiver, Cuttack.

ఫౌన్టన్ కలములు, గోల్డు మెడల్

క్యాంపు మంచముల

యేలం. ఆవ: కమం

మల్లర్ అండు ఫిప్పు (ఇండియా) లిమిటెడ్ వారి అనుమతి

మెస్సర్స్ డాడన్ అండుకో వారు

మద్రాసు, సుంకురామ కెట్టివీధి నెం 21 రు కవాటసంఖ్యగల వారి ఏలగ్యహము నందు 1922 సెం: రం జూ: నెల 26 వ తేదీ సోమవారమునాడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు బహిరంగ ఏలము వేసి విక్రయించెదరు.

మద్రాసు నందుండు మెస్సర్స్ హెచ్. ఎస్. మహమ్మద్ ఖాన్ అండుకోవారి పూచిపైని విక్రయించెదరు.

1. 12 గ్రాసుల మొగల్ బ్రాండు ఫౌన్టన్ కలములు.

2. 6 డజనులు గోల్డు మెడల్ క్యాంపు మంచములు.

కావలెను

కృష్ణాజిల్లా, గుడివాడతాలూకా, యలకుర్రు అగ్రహారమునందు గల మధ్యమతరగతి జాతీయ పాఠశాలకు ఆంధ్రాంగ్ల భాషలందు మంచి ప్రవేశము గలిగి జాతీయవిద్యాభిమానముగల ప్రధానోపాధ్యాయుడు గావలయును. దరఖాస్తులను గుణగణములను వేతనమును దెలుపుచు స్వీకరించి చిరునామాకు వెంటనే పంపవలయును.

కా. నాగేశ్వరరావు,
7 తంబుకెట్టిపేడి, మద్రాసు.

ఆంధ్రపత్రిక

1922-వ సం॥ జూన్ నెల 23-వ తేది

శుక్రవారము

మరియొకమారు

ఓడిపోవుట

కామన్సుభలో నిదివరకు రెండుమూడు మార్లు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి రోడి పోయిరి. ప్రభువులసభలో మొన్నటిదినము వీరు మరియొకమా రోడిపోవుట తలపించెను. కామన్సుభలో నోడినపుడే తనస్థానమును విడువని ప్రభుత్వము, ప్రభువులసభలో గలిగిన యోటమిని లెక్కజేయజూడు. కాని ప్రభువులసభలో చచ్చిపంపబడిన విషయము చాల ముఖ్యమయిన దనుటకు సందియములేదు. వర్సలీసుసంధి ఫలితముగ, శత్రుదేశముల భాగములు కొన్ని మిత్రమండలివారికి మాండ్లెటులక్రింద నీయబడెనని చదువరులకు దెలియును. ఆఫ్రికాలోని జర్మనుభాగములు, మాండ్లెటులలో జేర్చబడెను. తుర్కీవారికి జెందిన, పాలెస్టీను, మెసపొటేమియా, భాగములు బ్రిటీషువారికిని, సిరియా ఫ్రెంచివారికిని వశపరుపబడెను. బ్రిటీషువారును, ఫ్రెంచివారును, ఆభాగముల పజలప్పు పరిపాలనా శిక్షణాసంస్థలు, పరిపాలనవిషయమై నానాజాతుల సంఘమునకు బాధ్యతవహించుటయే మాండ్లెటు అనుపేర వ్యవహరింపబడుచున్నది. ఈ మాండ్లెటు శబ్దము నూతనకల్పితమయినను, దీనికిని సంతృప్త స్థానమునకును భేద మంతగ గనుపించుటలేదు. మాండ్లెటులు సయితము పరాధీనతను పెంపొందించుటకే లోడ్డుపడుచున్నవి. ప్రాచ్యఖండవాసుల లాభముకొరకు, కలువిధములగు పద్ధతుల ప్రవేశపెట్టబడినను, వీనియన్నిటియందును స్వాతంత్ర్యపు లేమియే సామాన్యవిషయమని గోచరమగుచున్నది. తురుష్కు పరిపాలనక్రింద, అరబ్బులకు స్వాతంత్ర్య విప్పింపవచ్చును. లేనియెడల, అరబ్బులభాగమును పూర్తిగ నరబ్బులకే విశిషిపెట్టవచ్చును. ఇదియు నదియైతే, తురుష్కు పరిపాలనమును తొలగించి, అరబ్బులపై పాశ్చాత్యులు పరిపాలనము జేయ నెంచుట, చిత్రితవిషయము. మహమ్మదీయ ప్రపంచమును తల్లడింపజేసినవిషయ మిదియే. మహమ్మదీయుల స్వాతంత్ర్యము విచ్చిన్నమయినదని, వారు భావించుటకు కారణ మిదియే. మహమ్మదీయుల పవిత్రస్థలము లుండుదేశము, మహమ్మదీయ పరిపాలనమునం దుండవలెనను మతనియమము గలదు. ఆనియమమునకు భంగము కలిగినందులకు మహమ్మదీయు లెంతయు వగచుచున్నారు.

ఇప్పటికిని, మహమ్మదీయసంచలనశీలతను, మిత్రమండలిజాతులు గ్రహించినటుల గణపింపదు.

పార్సీసు సమావేశసూచనల ననుసరించి, తుర్కీ సమస్యను పరిష్కరించుటకు, మిత్రమండలివారిలో బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు యోచించుచున్నటుల, సెసిల్ హార్ముస్ వర్స గారు పార్లమెంటు సభలో నుడివియుండిరి. పార్సీసుసమావేశసూచనలు మహమ్మదీయుల సమాత్రము సంతృప్తిపరుపజాలవు. వాని నికను పట్టుకొని వేలాడుటవలన, తుర్కీ వ్యవహారము పరిష్కారము గానేరదు. పాలెస్టీను, మెసపొటేమియా ప్రస్తుతస్థితి గూర్చి సరియగు వార్తలు దెలియకున్నను, అప్పుడప్పుడు బయల్పడుచున్న వర్తమానముబట్టి, ఆదేశములందు విషమస్థితి వ్యాపించియున్నటుల విదితమగుచున్నది. పాలెస్టీనులో మహమ్మదీయు లధికసంఖ్యాకులు. అయినను దీనియందు ప్రపంచమునందలి యూధులందరును నివాస మేర్పరుచుకొని, దీనిని యూధుల భూమిగ జేయుట కుద్దేశింపబడెను. ఈ ప్రయత్నము మహమ్మదీయులలో విశేషోద్రేకము కలిగించెను. దేశము క్రైస్తవజాతుల యధీనముక్రిందకు భావుటకేగాక, దేశమునందు మహమ్మదీయుల ప్రాబల్యము పూర్తిగ దొలగిపోవుటకు గూడ, వారంగీకరించుట దుర్లభము. నూతనముగ నేతెంచిన యూధులకును, అరబ్బులకును పొసగ లేదు. యూధుల సభిమానించు పద్ధతి మహమ్మదీయులకు కష్టముగ నోచెను. మాండ్లెటుల ఆరంభమునుండియు, కలతలు ప్రబలెను. శాంతి దూరమయ్యెను. మాండ్లెటుల యుద్దేశ విడిగాదు. ప్రజలలో కలవరము బుట్టించుట, వాసిపని గాదు. ఇతరదేశములవారిలో దేశమును నింపుట, మాండ్లెటులకు విరుద్ధము. పాలెస్టీను వ్యవహారము అన్నివిధముల చెడిపోయెను. ఇట్టి మాండ్లెటులవలన ప్రయోజనము లేదని, బ్రిటీషు ప్రజలలో గూడ సభిప్రాయము వ్యాపించెను. ప్రభుత్వమువారు మాత్రము తమ పద్ధతిని విడనాడరయిరి. ఇందుకు తమ యసమర్థత జూపుటకుగానూ, ఐలింగుటను ప్రభువుగారు ప్రభువులసభలో తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి.

పాలెస్టీను మాండ్లెటు, ఆదేశమునందలి అధిక సంఖ్యాకుల యభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగ నుండెననియు, పాలెస్టీను ప్రజలకు ప్రభుత్వమువారిచ్చిన వాగ్దానములు భంగపరుపబడెననియు, ప్రభుత్వము వారి వాగ్దానముల కనుగుణ్యముగ మాండ్లెటును మార్పువరకు, నానాజాతులసంఘపు కౌన్సిలు వారు మాండ్లెటు సంగీకరింపగూడదనియు, ఐలింగుటను ప్రభువుగారి తీర్మానము వివరించెను. నూతనముగ ప్రభువులరుదము బడసి, ప్రభువులసభలో జేరిన జాల్సరు ప్రభువుగారు, మాండ్లెటరీ పద్ధతికి పాలెస్టీనుమాండ్లెటు విరుద్ధముగాదనియు, అరబ్బుల కన్న యూధు లెక్కుడు ప్రబలముగ నుండురను సూచనకు ఆధారము లేదనియు, వాదించిరి. వీరు ఎదిరించినను, తీర్మాన సంగీకరింపబడెను. గవర్నమెంటుపక్ష మోడిపోయెను. అరుదదిమంది ఐలింగుటనుగారి తీర్మానమున కనుకూలముగను, ఇరువది మంది వ్యతిరేకముగను సమ్మతుల నిచ్చిరి. ఇంగ్లండులో గూడ పాలెస్టీను వ్యవహారముపట్ల ఎట్టివిముఖతగలిగెనో కనుగొనవచ్చును. మెసపొటేమియా స్థితి గూడ ఇటులనే యున్నది. తమ కిష్టలగు పైజూల్ గారిని బ్రిటీషువారు రాజగ బెట్టినను, ప్రజలు సంతృప్తి జెందుటలేదు. బ్రిటీషు యాజమాన్య ముండగూడదని వారు పట్టుదల జూపుచున్నారు. ప్రజలలో సశాంతి ప్రబలముగనున్నది. లండను ట్రెన్సుప్రెత్రికలో ప్రచురింపబడిన వార్తల జూచిన, పైజూల్ గారును మెసపొటేమియాలో బ్రిటీషు మాండ్లెటు సంగీకరించుటకు నిరాకరించి నటుల దెలియును. మరియొకరి శిక్షణముక్రింద

బెరుగుటకు, మెసపొటేమియాలో ముఖ్యులు నిరాకరించుచున్నారు. మాండ్లెటులను, వారు ప్రొటెక్టరేటులగ భావించి, వానియెడ విముఖత జూపుచున్నారు. సిరియా జాతీయవాదులును, పాలెస్టీను ప్రజలును సలుపుచున్న ఆరదోశనము, మెసపొటేమియావారిని గూడ ప్రేరేపించుచున్నదట. మాండ్లెటుపద్ధతియేగాక, మాండ్లెటును పదముగూడ రద్దుగావలయునని వారు గోరుచున్నారు. బ్రిటీషువారిలో సంధిజేసికొని, వారిలో సరిసమానులుగ మెలగుటకు వారి కభ్యంతరములేదు. కాని, పాలక పాలిత సంబంధముతో వ్యవహరించుటకు మాత్రము వారు ఇష్టపడుటలేదు.

గ్రేటు బ్రిటనుతో సంధి జేసికొనిన పిమ్మట, బ్రిటీషువారికి సాకార్యముల మెసగుటకు వారు సమ్మతించెరు. నానారాష్ట్ర సంఘమునందు తామును సభ్యులై, ఇంగ్లండుతో సమానబాధ్యతను నహింప నెంచుచున్నారు. విదేశ సహాయమును, అందు ముఖ్యముగ బ్రిటీషు సహాయమును వారు నిరాకరించుట లేదు. మెసపొటేమియాను మరియొక ఈశ్చు మార్పుటకు వారిష్టపడుటలేదు. ఇంటియగాక, ఇరుగుపొరుగున నున్న మహమ్మదీయరాజ్యములతో స్వతంత్రముగ వ్యవహరించుటకు, మెసపొటేమియా కధికార ముండవలయునని వారు గోరుచున్నారు. పాశ్చాత్యులు ప్రాచ్యఖండములకు గురువులుగ నుండెడి కాలము గతించెనని, విడితమగుచున్నది. సంపూర్ణ స్వపరిపాలనమును అన్ని దేశములవారును వాంఛించుచున్నారు. ప్రాచ్యదేశము లికమీద పరాధీనత సంగీకరింపజాలవు. ప్రొటెక్టరేటు లనియు, క్రౌను కాలనీ లనియు, మాండ్లెటు లనియు, మొదలగు పేర్ల నన్నిటిని సృష్టించినను, ఇయ్యవి ప్రజల యాదరణమును బడయ జాలవు. అన్ని దేశములవారును స్వాతంత్ర్యము నే కోరుచున్నారు. స్వాతంత్ర్యనామామృతము ముందర, ఇతర కృత్రిమశబ్దము లన్నియు సారవిహీనము లగుచున్నవి. కేవల శబ్దజాలముతో తృప్తిజెందెడి దినములు గతించినవి. స్వాతంత్ర్యము పేరునకున్న జాలదు. అది నిజముగ సుప్రతిష్ఠితము గావలయును. పాలెస్టీను, మెసపొటేమియా, సిరియా దేశముల సందర్భములబట్టి, యూరపియను లిక నయినను గుణపాతము నేర్చుకొనుట మేలు. ఇతరుల పాలనము ఎంత యుత్కృష్టమయిన దయినను, స్వపరిపాలనముతో సాటిరాదని ఎల్లరును గ్రహించుచున్నారు. ఈ కారణముచే ప్రాచ్యదేశములలో తమ పరిపాలనమును బలవంతముగ జొప్పించుటకు, యూరపియనుజాతులు ప్రయత్నింపకండుట శ్రేయస్కరము. స్వయం నిర్ణయాధికారము, పాశ్చాత్య ప్రపంచమున కెంత యవసరమో, ప్రాచ్యఖండమునందు గూడ అంత యవసరమే. ఈసూత్రము ననుసరించి, వర్సలీసు సంధి నియమముల నేర్పాటు జేసియున్నయెడల, ఇట్టి యనర్థము వాటిల్లెడిదిగాదు. ఇంతటి యశాంతి ప్రబలమయ్యెడిదిగాదు. సంధి సంబంధముగ ఏర్పాటు లింత త్వరలో భగ్నమయ్యెడివిగావు. ఇరాక్ ప్రభుత్వముతో సంధి జేసికొనుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవని, ప్రభువులసభలో సభ్యులెంత ప్రభువుగారు నుడివిరి. ఈ ప్రయత్నముల ఫలిత మేమగునో చూడవలయును. ప్రస్తుత పర్యవసాన మేమయినను, స్వయం నిర్ణయసూత్రము ననుసరించి ప్రపంచవ్యవహారములను నడుపుట యత్యవసరమని స్పష్టపడుచున్నది. ఈ సత్యము ననుసరించుటకు యూరపియను జాతులు సంసిద్ధు లగుచో, ప్రపంచశాంతి నెలకొనుటకు వీలగును. పునర్నిర్మాణము సులభసాధ్య మగును. లేనియెడల, ప్రపంచస్థితి, ఇంకను విషమదశకు రాకమానదు.

శాస్త్రిగారి విన్నపము

ఆస్ట్రేలియాలో శాస్త్రిగారు చేసేవిన్నపముల బట్టి, వారు కోరిన స్వల్పపుకొర్రెలనంగీకరించుట కయినను, అక్కడివారు సంసిద్ధులు గాలేదని తెలియ గలదు. తెల్ల ఆస్ట్రేలియాపద్ధతిని అక్కడివారు కొన సాగించుటకు తమ కెట్టి యధ్యంతరము లేదని, శాస్త్రిగారు ప్రతియుపన్యాసమునందును తెలుపు చుదురు. ఈ విషయమును వారు మఱి వరు. క్షీన్యమై పార్లమెంటుసభవారియెదుట నుపన్యసిండుచు, ఇమిగ్రేషను నిరోధశాసనమును కాపింపకముందు అక్కడ నివసించే భారతీయుల ఎన్నిక హక్కులను విస్తరింపజేయవలయునని శాస్త్రిగారు విన్నవించిరి. తెల్ల ఆస్ట్రేలియాపద్ధతిని సడలింపవలయునని మాత్రము తాము గోరుటలేదని స్పష్టపరచిరి. హిందూదేశమునందు బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమును వీడిపోవలయు నను ఉద్యమము బలముగ లేదని తెలుపుచు, ఈ యుద్యమము పెరుగకుండు అడగద్రొక్కుటకు ఆస్ట్రేలియా తోడ్పడునా లేదాయని శాస్త్రిగారు రడిగిరి. శాస్త్రిగారు రిపు డీప్రక్షనకుగుట విచిత్రము. సామ్రాజ్యభాగములందు భారతీయులకు నిలువనీడలేకుండ జేయుటకు, అధినివేశ రాజ్యములవారు చాలకాలముక్రిందటనే పూనుకొనిరి. తమ ప్రయత్నములను వారికిను కొనసాగించుచునే యున్నారు. సామ్రాజ్యమునకు ఇంత కన్నను నేమి యపకారము జేయవలెను? సామ్రాజ్యముపై వీరికి గల ప్రేమ నామమాత్రమని వెల్లడియగుచున్నది. స్వార్థపరత్వమే, వీరి చర్యలను పురికొల్పుచున్నది. విన్నపములవలనను, ప్రార్థనలవలనను, వీరు భారతీయులయెడ దయజూపజాలరు. భారతీయుల కష్టముల విషయమై మిగిలిన అధినివేశ రాజ్యము లేమి చేయుచున్నవో గ్రహించినగాని ఆస్ట్రేలియా ఎట్టి చర్యను తీసికొనగూడదని, శాస్త్రిగారికి అక్కడివారు సూచించిరట. తప్పించుకొనుట కిదియే సులభమార్గము. మిగిలిన రాజ్యములు భారతీయుల నెటుల బాధించుచున్నవో తెలిసినవిషయమే. దక్షిణాఫ్రికాయందును, తూర్పు ఆఫ్రికాయందును, భారతీయులు పడరానికష్టముల పాలగుచున్నారు. భారతీయులకు హక్కుల నీయగూడదని, యూరపీయులు తీర్చావించిరి. వీరందరును భారతీయుల స్వాతంత్ర్యమును గుర్తించువరకు ఆస్ట్రేలియా కదలజాలను గాబోలు! శాస్త్రిగారికొకరితన తలంచిన, పర్యవసాన మింకొకరితన పరిణమించుచున్నది. ఆఫ్రికాకు ముందుగ వెడలిన, అక్కడివారు తమ మాటలను అసలే వినరని, శాస్త్రిగారు మొదట భయపడిరి. ఆస్ట్రేలియాలో తమ పన్నిసులభ మని తలచి అక్కడికి ముందుగ వెడలిరి. ఆస్ట్రేలియావారిని బిప్పించి కొన్ని హక్కులను సంపాదించిన, ఆఫ్రికావారికి గుణపాతముగ నుండుననియు, వారుగూడ పిమ్మట లొంగిపోవుదరనియు భావించిరి. కాని ఆస్ట్రేలియా వారు, మిగిలిన రాజ్యములవారేమి చేయుచునో కనుగొనవలెనని వేచియున్నారు. శాస్త్రిగారి పర్యటనమును లెక్కనేయక, నేటాలు ఆస్ట్రేలియను దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు వెంటనే నిర్మించిరి. తూర్పుఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు ఇట్టి మార్గమునే ఆనుసరించిరి. శాస్త్రిగారికొకటి దలచిన, వ్యవహారము వేరువిధ మగుచున్నది. తాము కోరినకొర్రెల ఆస్ట్రేలియనునియు, దీనిని సయితము ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సు వారి నిర్ణయమునకు పంపుట, పరిహాసాస్పద మని, శాస్త్రిగారు సూచించిరి. కాని, ఇదివరకు జేసిన హాస్యాస్పదమగు పనులన్నిటిలో నిది యొకటియగును. ఆస్ట్రేలియావారిందు కని

వెనుదీయుదురని తోచదు. శాస్త్రిగారంతదూరము పోయి, తెల్ల ఆస్ట్రేలియాపద్ధతిజోలికి బోక, భారతీయులకు కొన్నిహక్కుల నీయడని మాత్రము కోరిరి. కడుమితముగ కోరుటవలన, ఆస్ట్రేలియా వాసులను సమాధానపరుచుట సులభ మని వారు తలచియుందురు. కాని వారు పొరబడిరి. చిన్న కొర్రెలనుగాని పెద్దకొర్రెలనుగాని చెల్లించుటకు ఆస్ట్రేలియనులు సంసిద్ధు లగుటలేదు. శాస్త్రిగారి పర్యటనము ముగిసినను, అధినివేశ రాజ్యభారతీయుల సమస్య అటులనే నిలిచియుండును. భారత వర్షము తలయెత్తుకొని స్వతంత్రముగ ఉరుగునపుడు గాని, అధినివేశ రాజ్యములవారు తమ పద్ధతిని మార్చుకొనరు. అంతవరకును, భారతీయులు ఓరిమితో మెలగుట భావ్యము.

బిరుదముల నిచ్చుపద్ధతి

ప్రతివత్సరమునను, అనేకులు బిరుదముల నాశించి విఫలమనోరథులగుటయు, అర్హతలేని వారికి పలువురకు బిరుదులు లభించుటచే, రాని వారు కుందుటయు, ఈ దేశమున మామూలగుచు న్నది. బిరుదములనేపద్ధతిననుసరించి ప్రసాదించెదరో ప్రజలకు తెలియదు. ఎట్టిరకపునేవ, బిరుదముల కర్హత నొసగునో తెలియదు. కొందరికు బిరుదము వచ్చుటయు మరికొందరికు రాకుండుటయు మాత్రమే పైకి గనుపించును. ఇందలి ఆంతర్యమేమియో గోచరింపదు. ఇంగ్లండునందు గూడ, బిరుదముల ప్రదానము వివాదముల కెడమిచ్చుచున్నది. బిరుదములను సంపాదించెడి పద్ధతియు, వాని నిచ్చెడిపద్ధతియు, ఆ ప్రశస్తముగ నున్నవని అనేకుల యభిప్రాయము. ఇటీవల రాజగారిజన్మదినమునందిచ్చిన బిరుదులవిషయమై, విమర్శనము లనేకములు వెలువడెను. తుదకు పలుకుబడి గల పదునైదుమంది పార్లమెంటుసభ్యులు కామన్సుసభకు ఇందువిషయమయి తీర్మానము నొకదానిని పంపిరి. బిరుదులను పంచివెట్టు పద్ధతిని విచారించుటకును, ప్రజాసేవ జేసినందులకు బహుమానముగ మాత్రమే ఇట్టి బిరుదుల నిచ్చుటకై ప్రస్తుత పద్ధతిలో నేమి మార్పుల జేయవలయునో రిపోర్టు చేయుటకును, సెలెక్టు కమిటీ నేర్పరుపవలెనని, ఈ తీర్మానము కోరుచున్నది. కమాండరు లాంపుసనుగా రివిషయమై ముచ్చటించుచు, ప్రజలలోను పార్లమెంటు సభయందును ప్రస్తుత బిరుదప్రదానపద్ధతివలన అసంతృప్తి వికేషముగ పెరిగియున్నదని సూచించిరి. పలువురు సభ్యు లీవిషయమై ప్రశ్నల ననేకముల నడిగిరి. ఛేంబర్లెనుగారు వీరికి జవాబిచ్చుచు, ఇందుకొరకు సెలెక్టు కమిటీని నియమించుటకు తమ కిష్టములేదనియు, రాజుకు గల హక్కును ప్రశ్నించుట వాంఛనీయము గాదనియు, ఇందునుగూర్చి చర్చజరుగుటకు తామవకాశ మియమనియు చెప్పి తప్పుకొనిరి. కామన్సుసభాధ్యక్షుడుగూడ, చర్చ జరుగ నీలులేదని ఉత్తరు విచ్చెను. బిరుదముల నిచ్చునపుడు, ఏసేవ జేసినందు కీబిరుదము లీయబడెనో సూచింపవలయునని, సర్ జేవిడ్ సనుగారు కోరిరి. ఈ కారనములకు కొందర కెంతమాత్రము అర్హత లేదని ప్రజలు తలచుచున్నపుడు, అట్టివారి నడతనుగూర్చి రహస్య విచారణ జేయుటకు ఏమిచర్యల తీసికొనుచున్నారని, మరియొక రడిగిరి. ఎప్పుడును ధనవంతులకు మాత్రమే, ప్రభుబిరుదముల నిచ్చుటకు కారణమేమని కలనల్ ఆప్లేగారు ప్రశ్నించిరి. బిరుదుల నిచ్చుపద్ధతి ఇట్టి పుర్వశయం దున్నపుడు ఈ యుల వాటు నేల మానివేయగూడదో తెలియకున్నది. బిరుదముల బడసినవారిని ప్రజ లెక్కుడుగ సన్మానించెదరనుట, నిజముకాదు. ఆత్మకౌరవము గల

వారి కీబిరుదులు సహాయపడుటకుమారుగ, అభ్యంతరములుగ దోచును. బిరుదము ఉన్నను లేకున్నను గుణశీలము జానియంతటయదియే ప్రకాశించును. సుగుణమే భూషణ మగువారికి, కృత్రిమాడంబరములతో బనియుండదు.

పర్యటనసంఘము

కాంగ్రెసుసంఘముపక్షమున దేశపరిస్థితుల గూర్చి పర్యటనము సలుపవలసిన సభ్యులలో సేల్ జమలాల బజాజ్ గారు రొక సభ్యులు. కన్యకువిధానము గురించినపనిలో, వీరు రెండు మాసములవరకును నిమగ్నులై యుందురు. అందుచే, వీరు పర్యటనము సలుపజాలరని, నేటి తంతివార్త చెలుపుచున్నది. వీరికిబదులుగ పనిజేయుటకు, శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారిని, పర్యటనసంఘము వారు గోరి రని, తెలియచున్నది.

స్థానికవార్తలు

సర్ లెస్లీ మిల్లరు:—మైసూరు ఫిఫ్త్ థియేటరు సర్ లెస్లీ మిల్లరుగారు త్వరలో పింఛు పుచ్చుకొందు రనియు వారిస్థానే జస్టిసు కే. యస్. చంద్రశేఖరయ్యగారు వచ్చెదరనియు తెలియచున్నది.

పోస్టుల ప్రకటనము:—మారిషసుకు వెళ్ళు లెటరు మొలులు వ్రాసు జనరలుపోస్టాఫీసులో నిడివరకు తెల్పినటుల 25 వ జూన్ లేదని గాక జూన్ 26 వతేది సాయంత్రం 6.55 గంటలకు కట్టివేయబడును.

పంబాచారినాటకము:—24 వ తేది శనివారం రాత్రి, 25 వ తేది సాయంత్రము గ్రాంధుధియేటరునందు పంబాచారినిలాసము నాటకము ఆరంభమన ప్రదర్శింపబడును. తంభకోణం వాస్తవ్యులగు శ్రీమతి పి. బాలాబాయిగారు రక్తముగారు ప్రధానపాత్రములను ధరించెదరు.

సివిలుదావా పరిష్కారములు, బాకీలు.

రాజధానియంతటను సివిలు కోర్టులలో పరిష్కారము గాకుండనుండిన ప్రాతవాజ్యములగుండ్ల తగ్గించుటనుగూర్చి విచారించుటకు గాను గౌరవనీయులగు కే. శ్రీనివాసయ్యగారు జస్టిసు ఓల్డఫీల్డ్, డివాన్ బహదూర్ సి కృష్ణస్వామిరావుగారిరుగల యొక కమిటీ నియోగింపబడినది. ఈ కమిటీసభ్యులు ముందు ఉదకపండలములో ఈ మాసాంశమున సమావేశమై, చేయవలసిన కార్యక్రమమును నిర్ణయించుకొనవచ్చును.

ఇటీవల సికందరాబాదునగరమునందలి ఇంపీరియల్ బ్యాంకు బ్రాంచి కార్యాలయములో మోసపు సంకేతము చేయబడిన వాదరు నిచ్చి కొందరు రు 1925 లను తీసికొనివెళ్ళిరి. ఒకపాతశాలలో నుపాధ్యాయుడుగ నున్న ఆనందరావు, ఆరినితోకలసి పనిచేసిన చక్రేష్వరరావు, తప్పించుకొని పాటిపోయినబ్యాంకు గుమాస్తా వీరస్వామి ఆరెస్టుచేయబడిరి.

భారతదేశము దన్ని రాష్ట్రములలో నివసించుచున్నవారనేటలు తమకు సాగుబడిభూమిని నూతనముగ నిర్మింపబడ నున్న గ్రామములలో నిష్పించవలసినదని దరఖాస్తులను బంపుకొనిరి. గ్రామముల సర్వే ముగియగానే ఎట్టిభూముల నియ్యదగునో నిర్ణయింపబడును.

బర్మారాష్ట్రములో వర్షాధిక్యముచే విరావడియందు ప్రవాహ మతినిశేవమై, నదీతీరముననుండు భామోపట్టణము నీళ్లలో మునిగిపట్టుండెను. ఒకవిధి గృహములతో సహా ఏటితో కలసిగది. ఇంక మిగిలిన వీధుల కిడగతి పట్టుని ప్రజలందరు భయపడుచున్నారు. జనులెక్కురు మృతిచందలేదు.

వైజాం రాష్ట్రములలో హిందూస్థానువాదిగ నున్న పండిత కావరావుగారు అశివనల్ వ్రాసిన జడ్డిగా నిను మింపబడెనని వ్రాదరాబాదు హిందూ సంఘమువారికి ఆనందము కలిగెను.

బొంబాయి శాసనసభ పూనాగరములో జూలై 21 వ తేదీని సమావేశమగును.

విదేశ వార్తలు

ఇంగ్లండు యొక్క

డిమెట్రీయోస్ అభిప్రాయములు.

లండన్, జూన్ 21:—డిమెట్రీయోస్ అభిప్రాయములు గురించి ప్రతిపక్షాదులతో నిల్చు నడివేయ. అంగ్లేజీయు యొక్క బెదిరింపులకు అనుగుణముగా అంగ్లేజీయు గోరవలదు ఎన్నికలందు సమర్థులు నిచ్చి. కాని ఇంగ్లండువారి నిజాభిప్రాయమును యోగ్యముగా మార్చలేదు. ఇంగ్లండు క్లిష్టస్థితి అయ్యిండునకు మ. చిత్రము వగు గాక యిది అయి రిఫువారింకను ప్రార్థించుచున్నాను. ప్రస్తుత నిర్మాణ నూతనలక్ష్యాలు యథార్థ వాది యగు ప్రజాస్వామ్యవాది ప్రభుత్వోద్యోగములను గుండబాలకు. నిజముగ నాతినికి యొక్క ల వాక్కుగాడ లేదు. అందుచే ప్రస్తుత నిర్మాణనూతనలందు మార్పులొనర్చుకొని యెట్లు ఈ గానవారు వారి సంగీకరింప బాల రనినయ్యెను.

ఎన్నికలు

లండన్, జూన్ 21:—క్రిస్టియన్ యొక్క వైల్డర్ గురించి (ప్రజాసాక్ష్యవాది) విజయ మందినవారిలో కల్ల చాలిట్లగున సమర్థులు (52 సమర్థులు) లు వచ్చి. డబ్లిన్ కంటి యందు ప్రజాస్వామ్యోద్యోగి యొక్క డే. అతడు గూడ ఓడిపోయెను. డబ్లిన్ కంటి అంగు ఒకరికి పదిమంది వ్యూహ యొడంబడిక కనుకూలముగ పోటుజేసిరి. శ్రీలకు భ్యర్థులు అక్కడలోను ఇరువురుమార్తే పీ విజయమందిరి. వీరంద రును ప్రజాస్వామ్యవాదులే.

అలస్టరు అల్లరులు

సర్. జె. క్రెయిగుగారు

లండన్, జూన్ 21:—గర్జన క్రయిగు గారును వారి సతియు కలసి తమ నూతనగృహ మగు ప్యర్మింటు కాసి లును పరీక్షించిరి. వారు తిరిగి వెళ్లి పోయిన తరువాత రాత్రి రెండు ఝూలులు ప్రక్కనున్న అడవులనుండి కొందరు ఆధనమునై శుభాములు ప్రేల్చిరి. భవనమున కాపలా యున్నవారు తిరిగి శుభాములు ప్రేల్చిరి పోలినునాని నిచ్చి యడవులను పరిశోధించిరి. కాని యొక్కరైనను గానింపలేదు.

ఇంగ్లండు హత్యలు

లండన్, జూన్ 21:—లెన్యూసునం దొకను ఇరువురు హత్యయొక్కపిరి. న్యూకీ ద్ద బాలిలిక్లనుండు ఒకడు హత్య చేయబడెను. మరియొకనికి తీరముగ గాయములు తగిలెను. రాల్ ప్రిలాండునందు ఒకడు హత్యచేయబడెను. మరియొకనికి తీరముగ గాయములు తగిలెను.

అలస్టరునందు కాథలిక్లవై జరుపు దౌర్జన్యములను దక్షిణ అయిర్లందు నందు ప్రాబుల్యములవై జరుపు దౌర్జన్యము లను కాథలిక్ల హైగ్ అగ్రివారు నిరసించుచు న్యాయపరిపాలనయందు ప్రజలు ప్రభుత్వమునకు సహాయ మొనర్పరలెనయి ప్రభుత్వములు ముందు ఆరాజకమును అణగదొక్కటకు పూను కొనవలెనని వీరు హెచ్చరించిరి.

పాలస్తీను మాండేటు

తొలగింపవలెనను తీర్మానము

ప్రభులసభలో ప్రభుత్వపరాజయము

లండన్ జూన్ 21:—పాలస్తీను మాండేటు, ప్రభుత్వ మువారు పాలస్తీను వాసుల కొనర్పర వాగ్దానములకు వ్యతిరేక ముగ నున్నదనియు పాలస్తీను వాసులలో నధికసంఖ్యాకుల యభిప్రాయములకు వ్యతిరేకముగ నున్నదనియు అందుచే నీమాండేటు అంగీకరింపయోగ్యము నున్నదనియు, ప్రభులసభ యందు ఇష్టిగుటను ప్రభువు ఉపహరించెను. ప్రభుత్వ వాగ్దానముల కనుగుణముగ ఈ మాండేటును సవరింపవలెనను నానా రాష్ట్ర సమితివారు దీని సంగీకరింపరాదని ఈ తీర్మానము నూచించుచుండెను. ప్రభుత్వమునకు బాల్కన్ ప్రభుత్వ తీర్మానము సెనుగ్గుయి ఈ మాండేటి విధానార్థలగు రాష్ట్రముల విధానమున కిది వ్యతిరేకముగ లేదని తెలిపెను. కాని తీర్మానమున కనుకూలముగ 60 మందియు (ప్రతికూలముగ 2) మందియు సమర్థులు నిచ్చుటచే తీర్మానము విజయ మందెను. మాండేటి లేపోయినయెడల అబ్బులవై యూములు అధికారమును చెలాయించదేమో యని బాల్కన్ ప్రభుత్వ శంకించెను.

యువరాజస్వాగతము

లండనునందు అచ్చుత్త యుత్సాహము

సార్వభౌమని సందేశము

లండన్, జూన్ 21:—సార్వభౌమమును అంగ్లేజీ ప్రజల కీసందేశము.

ఈ దినమున యువరాజునకు స్వాగత మొసగు సందర్భమున ప్రజలు గర్జనచివ యుత్సాహమునకు నేను, రాజీయు చాల యానందించితిమి. యువరాజునకు స్వాగత మొసగుటకు జేసిన బాలగుంపుల ప్రేమాత్మసాములలన, మాప్రితువునుకు స్వాగత మొసగుటలో మాయాన ద మధి:మాయెను. స్థిగుగు బాధ్యతాయుత పర్యటనమునుండి అయిన నుఖముగ తిరిగివచ్చెను. సౌఖ్యకముగు ఈ దినమునకు భవంతునకు మేము గావించుకృతజ్ఞతా సమర్పకులందు ప్రజలు పాల్గొందురుగాక యని నమ్ముచున్నాము.

అచ్చుత్త స్వాగతము

లండన్, జూన్ 21:—యువరాజు తీయదయమున “లెనాను” నాకనంకి దిగినపు డచ్చుత్తయగు స్వాగత మొసగబడెను. సంగ్రామ నాకలనుండి యువరాజు గౌరవార్థము శక్తి ఘ్నుల సేకములు ప్రేచ్ఛబడెను. సైనిక, నావాధికారులతో కుశలప్రశ్నల గావించిన తరువాత డెంకపోర్ట్, ప్లిమాతూనగర పీఠులకు డ యువరాజు బయలుదేరెను. యువరాజుగారి రైలు బండి ప్లిమాతూ నుండి లండను వరకు నుగుంపులు గుంపులుగా కేరిన. ప్రజలకు యువరాజు సందర్శనానందము లభించుటకై చాల మెల్లగా నడిపించిరి. యువరాజు గవాక్షము నద్ద నిలబడి ప్రజలకు చిరునవ్వుతో దర్శన మొసగెను.

ఉదయము గాకపూర్వమే పాడింగ్లను నుండి లండను వరకును బాటప్రక్కల జనులు గుంపులు గుంపులుగా గూడిరి. పాడింగ్లనునందు ప్రముఖు లందరును, శుభ్రనస్త్రధూషణాంబుతులై సమావేశ మైమిండిరి. హాయిగు ప్రభువు, బ్రిటిష్ ప్రభువు, మేరీరా కింగ్స్ లానెలే ప్రభువు, లండన్ జర్నలిస్టుల ప్రభువు అగాఖాను గార్లు. స్వాగత మియ్య సమావేశ మైరి. సార్వభౌమదండెతులను కన్నాటు ప్రభువును రైలు వచ్చుసమయమునకు జేరిరి.

యువరాజు వెంటనే రైలుదిగి తనతండ్రిచేరిరి పట్టుకొనెను. తరువాత తల్లి నాలిగన మొనర్చుకొనెను తరువాత లాకుడుబాట్టి మొదలగువారితో కన్ఫెస్స్ నొనర్చెను త్రోవపొడుగునను నున్న గుంపుల కొర్రెను సఫలపరుచుటకు గాను యువరాజు కొంచెము లేచి వారి ప్రేమను అందకొనెను.

ప్లిమాతూనందు తన కొనగడసిన స్వాగతప్రత్యుపకర ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు యువరాజులు తెలిపెను:—నేను ఇంగ్లండు నుండి బయలుదేరి ఎనిమిదిమాసము లాయెను. ఈ కాలమున అచ్చుత్తయగు అనుభవము గలిగెను. ప్లిమాతూనేవును ప్రవేశించు నప్పుడు, తిరిగి గృహమునకు జేరు సంతోషముతో నుప్పొంగితిని. ఇట్టి యుద్ధభక్తి పశ్చిమ స్వాగతముతో, నేను గృహమునే తేరి నట్లు సంతసించితిని.

రైలుస్టేషను నుండి యువరాజు బక్కింగుహాము రాజ భవనమునకు వెడలెను. అచ్చటనుండి యాయుధభవనమునకు వెళ్లెను. ప్రజల గుంపుల అనివార్యముగ కొరకై వాయన కిటికీనుండి స్వల్పకాల మువ్యసించెను. “తిరిగి గృహమునకు జేరుటచే నేనెంత యానంద మనుభవించితిని? జెప్పవేరు అవసరము లేదు.” అని ఆప్తు చాటెను నడివేయ.

అగాఖానుగారి సూచన

“లెన్యూ” పత్రిక సుపాదేశము వ్యాఘ్రమున నిల్చు డెలు పుచున్నది. యువరాజునకును, సార్వభౌమమునకును భారతదేశము కృతజ్ఞ జూపలసియున్నదని ప్రజలు నిజముగ భావించుచున్న విషయము రాజప్రతినిధి యువరాజున కంపిన సందేశమున తెలియగలదు. అంగ్లేజీ భారత దేశముల సుబంధ పాశముల దృఢతర మొనర్చుటకుగాను సార్వభౌమని కుమారులలో నెకరైన నొకరిని భారతదేశమున, రాజీయముగ గాక పర్యటించు రాజప్రతినిధిగ నియమింపవలెనని అగాఖానుగా టిక్లన నొక లేఖలో తెలిపిరి. ఇట్లనూచన గావించుటయే యువరాజు భారత ప్రజలందు ఆక్రమించిన స్థానము తెలియ నగలను.

ఈరాకు సమస్య

మెహమూద్ మహ్మద్ పరిస్థితులను గురించి ప్రస్తుత సభ యం దొక ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు సనద్లందు ప్రభు విల్లు తెలిపెను.

ఈరాకు ప్రభుత్వముతో ఈరాకురాము లింకను సాగుచున్నది. సంత్కృతికముగు నొడంబడిక కుదురునను నంగీకముగలదు. ఈరాకురాములను గురించి విశయము దెబడ విలగునంత పరిపక్వతక కీరాకురాములు రాలేదు. ఈరాకురాములను గురించి ప్రస్తుతము దెబడలకు సంధిప్రత్యుత్తములకు భంగ కరముగ నుండును.

ఫేజలు సుల్తాను తీరస్కరించుట

అంగ్లేజీ ప్రభుత్వమువారు నూచించినసంధి ఫేజలుసుల్తాను తీరస్కరించెనని తెలియచున్నది. కాని ఈవార్త ఇంతిను దృఢ పరపబడలేదు. కాని ఈయెబంబడిక ప్రజలకిష్టము లేదని తెలియచున్నది.

ఈ గానవారు గల సహజంపత్తి నుపయోగమునకు దెచ్చుటకు ఒకకలబ్బులు వశము విదేశీయ అనుభవజ్ఞు సహాయ మనసరము విషయమును ప్రజలందరు ఆమోదించుచున్నారు. కాని విదేశీయుల తీరుకొన నుండుట యన్న ప్రజలుబాల యసహించు కొనుచున్నారు. ప్రాటక్టలేటు అనిన ఈజిప్టుయంతె యసహించు కొనెనకో మాండేటు అనిన ఈరాకు ప్రజలంత యసహించు కొనెనకు.

బ్రిటిష్ సైనికపరిపాలనమున మాండేటునకు వారు జత కలబ్బులున్నాయి. చిన్న ప్రభుత్వోద్యోగులందు గల ఆజిప్టువారని భౌతిక మోక్ష్యులకులన దేజియలకు సహితపున్న దని ప్రజలసంతృప్తులగుచున్నారు. పాలస్తీనులోని మహమ్మదీయులు తమకు గలగుచున్న అన్యాయములను గురించి తెలుపు విషయములను, నీతికను బాతీయవారుల బోధనలను వీరి మనములకు నాలెను. అందుచే మాండేటు అనిన వారనుమానించుచున్నారు.

ఈయనూతనమును తొలగించిలగునా? వీలు లేదని చాలమంది మహమ్మదీయులముఖు లెంచుచున్నారు. అంగ్లేజీరావారును, మాస్కో ప్రజాచారకులును ప్రజలయం తీక్షణిప్రాయము నిచ్చి యొక్కటకు నింతరము ప్రయత్నించుచున్నారు.

మాండేటును; మాటయొ, విధానమునుగూడ తొలగించిన గాని ప్రజలయను మాము తొలగించాలదు. సరిమానులవలె సంధి గావించుకొనెనెడల మాండేటికింద బ్రిటిష్ వారి కుండు లాభముల నన్నిటిగూడ కలుగజేయుటకు ఈరాకువార గీకరించెదరు. ఇరుదేశములవారునుగూడ నానారాష్ట్రసమితికి బాధ్యులై యుండుటకు గాను ఈరాకు గూడ నానారాష్ట్ర సమితి యందు సభ్యత్వము సంపాదించ నెంచుచున్నది. ఈజిప్టురాజునకు తన యొద్యోగులవై కధికార ముండవలెను. ఈరాకురాజు ఇతర మహమ్మదీయ రాష్ట్రములతో స్వతంత్రముగ నొడంబడికలు గావించు కొనుటకు హక్కుండవలెనని అయిన గోరుచున్నాడు.

శాస్త్రీగారి పర్యటనము

మెల్బోర్ను, జూన్ 21:—క్రీస్తుల్యాండు పార్లమెంటుసభ్యుల యెదుట నుపవ్యసించుచు ఇమిగ్రేషను రివీల్డ్ ను ఆక్షును గావించక పూర్వము ఇదివర కచ్చట గల భారతీయులకు యెన్నికల చాక్కియ తలెనని శాస్త్రీగారు కోరిరి. ‘శ్వేతజాతీయవిధానమునకు’ భంగకరముగ నుండునట్లు వరకులను సదలింపవలెనని కోరుటలేదని నడిపిరి. అదృష్టవశాత్తు, భారతదేశము సామ్రాజ్యమునుండి విడిపోవలెనని కోరుటయు భిన్నాభిన్న మాయెను. ఈయద్యయమును వాశన మొనర్చుటలో ఆస్ట్రేలియా నయదారభావము నలన సహాయ మొనర్పరలెను. ఇతర అధినివేశముల వారు భారతీయులకు సమాప్రతిపత్తి నొసగువిషయమున నేమిదెలు పునదియు ఆస్ట్రేలియావారు గమనింపవలెనని కొందరు నూచించుచున్నారు. స్వల్పముగు ఈ వాశానికి సామ్రాజ్యప్రధాన మంత్రుల సమావేశమునకు గొనిపోవుట హాస్యాస్పదము.

ప్రధానమంత్రియగు ఇ. జి. తియోదరుగారు ప్రసంగించుచు హిందువులసమస్య రాబోవు సామ్రాజ్యప్రధానమంత్రుల సమావేశమున చర్చింపబడునని నుడిపిరి.

పోర్టబుల్ స్టీము ఎంజినులు

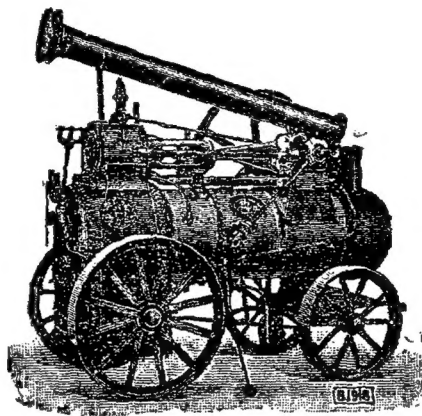
పొల్లు, పొట్టుతీసి బాగుజేయు మెషిను, పిండిచేయు నట్టియు, మలినమును తీసి సాపు చేయునట్టి మిల్లులు, యిటికలు చేయు మెషినులు, రోలు మిల్లులు, రాళ్లను పరిచి, తారు పోసి గట్టించి బాటచేయు మెషినులు, దూలములను భూమిలో నాటుటకును, సెంట్రీఫ్యూగాల్ మున్నగు మెషినులను, గుండ్రని రంపములను, ఇతర కొయ్యపనిచేయు యంత్రములను దూది, పత్తిమర మున్నగువాటిని నడుపుటకు కంట్రాక్టర్లు, గృహ నిర్మాతలు మున్నగువారి ఉపయోగమునకు పనికివచ్చును. అవి మంచి పనిముట్లతో, మొదటిరకము చేతితో చేయబడినవి. ఇవి బాగుగా పనిచేయును. ధర స్వల్పము. చాలకాలమువరకు చెడిపోకుండ పని చేయును.

స్టాకులోనుండి యివ్వబడును

6, 8, 9, 10, 14, 20 గుట్టముల బలముగల ఎంజినులు తక్షణమే సరఫరా చేయగలము. ప్రతియొక్క ఎంజినుతోడను మామూలుగ నిచ్చు మేలైన మార్వల్ సామానులు యివ్వబడును.

వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను:—

Marshall, Sons & Co.
(India) Ltd.
Engineers.
CALCUTTA, BOMBAY, MADRAS
LAHORE, BEZWADA & TANJORE
A. A. A.

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయ విలేఖరినుండి)

నిర్బంధములు

జూన్ 21:— కొలది దినములక్రిందట సీతానగరములో అరెస్టు చేయబడిన 5 గురు దేశభక్తులపై 148 వ శిక్షానుక్రంద వారంటుల నమలుజరిపి నలుకైలులో నుంచిరి. మొదట వారిని వారంటులు లేకయే అరెస్టు చేసిరి. సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరుగారు వారియెడ దౌర్జన్యమును ప్రయోగించిరి. వారికేసు విచారణ 24 వ తేదీని జరుగును. వారిలో నొకరగు శ్రీ సామవేదం అచ్యుత రామయ్యగారు జామాన ఇచ్చి బయటికి వచ్చిరి. మిగిలినవారందఱు సంతోషముగా కైలులోనున్నారు.

మునిసిపల్ కాన్సిల్ - గౌరవి గ్రంథాలయము

గౌరవి గ్రంథాలయమునకు శ్రీ మార్కండేయ ఆలయమునద్ద 3 సంఘములక్రింద కొంతస్థలమును భవన నిర్మాణమునకై కొనియొందిరి. ఆ స్థలమునందు పురపాలక సంఘము వారు ఒక మురికిబండును నిర్మించిరి. ఆ మురికిబండును తీసివేయ కలసినదిగా గౌరవి గ్రంథాలయ కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు మ్యునిసిపల్ కాన్సిలువారిని కోరగా, నితీతల మునిసిపల్ కాన్సిలువారు సమావేశమయి కుండు ఆ నిమిత్తము 11½ చ॥ X 11 స్థలమును గౌరవి గ్రంథాలయమువారి యొద్ద నుండి కాన్సిలువారు అక్రమము చేయవలయునని తీర్మానింపని కొనిరి. ఇది కడుకోవలయును. ప్రజోపయోగమున కేర్పడిన గ్రంథాలయము వారికోరిక ప్రకారము మ్యునిసిపల్ కాన్సిలు వారుచేయుట భావ్యమగుట కంతమాత్రము సందియములేదు.

నిమ్న జాతుద్ధరణ సంఘము

నిమ్న జాతుద్ధరణ సంఘమువారు రాజమహేంద్రవరములోను చుట్టుపట్ల గ్రామములలోను 6 మామలు పాఠశాలలును 4 రాత్రి పాఠశాలలను స్థాపించి పనిచేయుచున్నారు. ఈసంఘమునందు నుమారు 100 సభ్యులున్నారు. కాని చందాలు సరిగా యిచ్చువారు బహుశక్తువ. కొన్ని నెలల క్రిందట యీ పాఠశాల లన్నిటిని జాతీయ పాఠశాలలుగా మార్చిరి. అప్పుడు సంఘాధ్యక్షులగు బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారు తమ పదవికి రాజీనామానిచ్చిరి. అఖిలభారత కాంగ్రెస్ సంఘమువారు గత సం॥ యీసంఘము వారికి రూ 1000 నిరాశముల నిచ్చియుండిరి. తిరిగి యిప్పుడు రూ 1000 నిరాశముల నివ్వవలయునని కోరుతు అంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ వారికి దరఖాస్తు నంపుకొనిరి. అంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సంఘమువారు సదరు గ్రాంటును యిచ్చి నిమ్న జాతుద్ధరణకై తోడ్పడెదరు గాత! సంఘసభ్యులు తమ బాధ్యతను గుర్తించి నిమ్న జాతుద్ధరణమునం దెక్కుడు శ్రద్ధవహించురు గాక!

ఆయుర్వేద ధర్మ వైద్యశాల

కొందరు ఆయుర్వేదవైద్యులు యీ పట్టణమున ఒక ఆయుర్వేద ధర్మశాలను స్థాపించి వీదలకు నుచితముగా మందుల నిమ్నుచున్నారు. ఇటీవల దానిని కారణాంతములచే మూయవలసి వచ్చెను. అప్పుడు తమయొద్ద నున్న మందులు, బల్లలు, కుర్చీలు మొదలగునవి మొత్తము రూ 100 వైకిమృత్యుల జాతీయవిద్యాలయ ఆయుర్వేద వైద్యశాలకు బహమాన మొసంగిరి. వారిదేశ భక్తి యెంతయు ప్రశంసనీయము.

హరికథా కాలక్షేపములు

కొలది దినములక్రిందట శ్రీ చింతామణి నాటకశాలలో నారాయణ దాసుగారు సీతాకళ్యాణమును హరికథా రూపమున చెప్పిరి. నాటకశాల యంతయు ప్రేక్షకులతో కిటకిటలాడెను. ఆయన హరికథ నవరస పూరితమై ఒప్పుచు ప్రజల మనస్సు రంజింపజేసెను.

తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

ఇటీవల జరిగిన తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ సభలో సంఘాధ్యక్షులైన శ్రీయుత పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారి-రాజీనామాను విచారముతో నంగీకరించి వారి స్థానే డాక్టరు శివరాజు వెంకట రామారావుగారి నెన్నుకొనడమైనది.

ఖద్దరు

శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రభాకంగారు కొలది దినముల క్రిందట యిచ్చుటకు విచ్చేసినపుడు శ్రీగాంధీ పరిశ్రమాలయములోను అన్వర్ జమాన్ సాహెబుగారి ఖద్దరు డిపోలోను తయారు చేయబడిన గుడ్డను మాత్రము పరిశీలించి వారికి సర్టిఫికేటు కొనుగట్టు జిల్లా కాంగ్రెస్ సభాధ్యక్షులగు శ్రీయుత గజపిల్లి రామచంద్రారావు గారికి అధికార మిచ్చియుండిరి పాత లీ విషయమును గమనించుట యావశ్యకము.

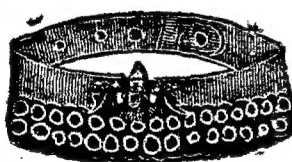
గమనింపుడు!

నూటికి 10 చొప్పున కమిషను నిచ్చుచున్నాము.

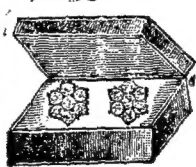
గమనింపుడు!!

నమయమును జారవిడువకుడు

గజ్జలుకట్టిన వజ్రాణము.

వైశ్యాణమయ్యగారు
మధిమనందు లక్ష్మీయ
రెండవక్రమ-లతికలను
అమర్చి బహు సుందరముగ

పట్టుములో చూపించబడిన ఈ
అంటుజోళ్లు నమ బంగారంతో
బహు అందముగ ఇమిటేషన్

తయారు చేయబడినది.	
మొదటిరకము పెద్దపైజు	రూ. 6-0-0
" చిన్నపైజు	రూ. 5-0-0
రెండవరకము పెద్దపైజు	రూ. 3-0-0
" చిన్నపైజు	రూ. 2-8-0

రకాలు, కంపులు, చేర్చి తయారుచేయబడినవి. చూచువారలు
రూ. 1000 వదింపుచేసి భవించినారు. ఒకసారి తెప్పించి
చూచిన నిజము తెలియాలదు.

రోల్డుగోల్డు ఇమిటేషన్ నగలు

రోల్డుగోల్డుతో చేసిన నిలుక వరుస అండ్ సాధారణ

గజ్జల అడ్డిగ

ప్రస్తుతకాల వాగ్వికాసమునకు తగినట్లుగ మా స్వంత
ఆర్డరుతో అమెరికానండి తెప్పించియున్నాము. నిజమును
ఒకసారి పరీక్షింపుము. దీనివెల ఒకమా సరసము.
నిలుక వరుస పట్టగజ్జలు రూ 5-0-0
పట్టదారము కట్టిన గజ్జ రూ 2-0-0

కానుచులు మాస్వంత ఆర్డరుతో సీరునుండి తెప్పించి
యున్నాము. దీనిని ధరించిన ఆసలు బంగారు కానుమలకు
సమముగనుండును. ఒకసారి ఆర్డరుతో నిజము తెలియాలదు.
కానుమల మొదటిరకము 65 కి రూ 7-8-0
" " " " రూ 6-8-0
" " " " రూ 6-8-0
" " " " రూ 5-8-0
కానుమల రెండవరకము 65 కి
" " " " రూ 6-8-0
" " " " రూ 5-8-0
" " " " రూ 5-8-0
కొంటే ఒకసారి ఆర్డరుచ్చి నిజమును పరీక్షింపుము.

కొ. దొరసామి అండ్ కంపెని

1-22 కృష్ణపు మొదలిపీధి తిరువళిక్కేరి, మద్రాసు.

జూబులు

గుంటూరు జిల్లా సంఘము

తీర్థ కృష్ణాజ్యోతికి కానుకలుగా శ్రీలక్ష్మీ సదుర్బిష బడిన నగలు, అనగా పుణ్యచేరవాహ, వెండి పట్టా గొలుసులు, ముద్దులు, ఉంగరములు మొదలగు వివిధరత్నపులు అమ్మబడును. కొనదలచినవారు, గుంటూరులో గాంధీ పేటలోనున్న శ్రీయుత పాటిపడ న్యాయనారాయణరావుగారి యొద్దగే వెనువలన పొందించి కొనవచ్చును.

జిల్లా కార్యకర్త సంఘము, } గుల్లపల్లి రామకృష్ణయ్య, }
గుంటూరు, ౨౧-౬-౨౨ } కార్యదర్శి.

సికిందరాబాదు

ఈ మాసారంభమునుండియు, దివాన్ బహదూరు శేటు శాం గోపాలు మొదలగు మహానీయులచే స్థాపించబడిన శ్రీ శీవరక్ష ప్రచారకమండలి ప్రచారకులగు, శ్రీహన్ భాగ్యరెడ్డి కర్క, శ్రీయుత నంబూడప్ప మొదలగు సుఖియత ఉదయం పాయంతో ములయందు సికిందరాబాదు పువీధులలో ప్రచారము గావించుటయేగాక, ముఖ్యముగా ఆశుభమునకు ముఖ్య స్థానములగు, పల్లకట్ట, బోయగుడం, గానురుండి, మొదలగు విష్ణుజాతీయ వీధులలో నతిశీర్షిక ప్రచారము గావించుచుండుటచే, ననేకులు అంత్యజ్ఞాలనబడువారిలోనుండి, తీవ్రహింసను మానుటయేగాక, తమనంతములను వీర్చి పిప్పిజేయుచున్న మద్య పానమున్న కదంబికిని తమ వాదలలోను వైసందలికి సహాయముగ, అచ్చటచ్చట భజనమందిరములు స్థాపించి కారలసి సంక కంబలిబట్టులు దొంగక నూ, శరీరపోషణమునకు, ముఖ్యముగా సువయోగపను పాలు, వెన్న వివాడ మొదలగు అయాల్యవార్ధక కలకాటన, కారణమైన పశుభినివాహకై పాలు పడెదమని ఎవరో అప్పుకొని వాగ్దత్త మొనగించున కంతయు ఆనందమగుచున్నది శ్యామరావు.

రాజమహేంద్రవర శ్రీల కాంగ్రెసు సంఘము

జమా ఖర్చు లెక్కలు

పోతుకూచి సోదెయ్యగారు యిచ్చినరూపాయలు 2 (రెండు) వీరభంటల నూమ్మగారు రు 25, బులుసు వీరభక్తయ్యగారు 10, ఓరుగంటి సావిత్రమ్మగారు, 25, పెద్దావ నుమ్మయ్యగారు 12, ఒకదేశాభిమాని 12, ఒకదేశాభిమాని 10, ఒకదేశాభిమాని 10, ఒకదేశాభిమాని 5, బుర్రా సీతారామయ్యగారు 10, ఒకదేశాభిమాని 10, చావలి సోదెయ్యగారు 5, పులిపాక నూర్యవాణిగారు 5, కర్తా లక్ష్మీబాయియ్యగారు 4, చొప్పా సోమయ్యగారు 5, తామరయ్యగారు 1, కలబగిరి రమణయ్యగారు 2, అదిరాజు బంగారయ్యగారు 1, జయంతి సత్యనారాయణయ్యగారు 2, మోరగల్ల రామాయయ్యగారు 2, నుర్జులత్తయ్యగారు 1, లక్ష్మరాజుసీతయ్యగారు 4, అబ్బరపు లక్ష్మయ్యగారు 1, రావకొండ మంగయ్యగారు 1, కొంకలూరి కొండయ్యగారు 1, శిడాలి ఆండాళ్య్యగారు 2, గోపేటి వీరలక్ష్మయ్యగారు 2, కుంకూరి వైదేహయ్యగారు 1, గబ్బాపరగడ రామయ్యగారు 2, బాబు శేషగిరయ్యగారు 1, సన్నివీరు రమణయ్యగారు 1, ఆనంబ నుభద్రయ్యగారు 1, అజ్జపు నుభద్రయ్యగారు 2, అజ్జపు అయ్యలయ్యగారు 2, పత్తిరాజు రామయ్యగారు 1, సీమయ్యగారు 1, కాకుళవరపు కృష్ణవేణయ్యగారు 1, కంద్రాడ లక్ష్మీనరసయ్యగారు 1, అయ్యగారి బాపిరాజుగారిబాబ్ 1, పాలెపు మంగయ్యగారు 1, పాలకమ్మి కనకయ్యగారు 2, చల్లపల్లి శ్రీరామయ్యగారు 1, తొన్నలగడ్డ నూమ్మగారు 6, చాగంటి రాజయ్యగారు 1, చల్లపల్లి నుమ్మయ్యగారు 2, దిగంధి కామేశ్వరయ్యగారు 2, వారణాసి రామయ్యగారు 0.8-0, మొ 201-8.0 లు.
రాజమహేంద్రవర యిచ్చిన బహూనా రు 25, తిపాలా ఖర్చులు 2 అశ్రాయి, ఖర్చు 25-2.0.
19-6-1922 న తేదీ వాటికి నిలువసామ్య 179-6-0, మరియు రాజములు రెండు.

బ్రహ్మకొస్టుల వెంకట సుబ్బయ్య

గుంటూరు జిల్లా సంఘము

తెనాలి శేషలై తాలూకాలపక్షమున ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమునకు ప్రతినిధి సభ్యుల వెన్నకొనుడు వెనుక ఏప్రిల్ నెలలో మేము శేషలైలో సభ గావించ ప్రయత్నము చేయుటయు, ఆంధ్రజనులందఱ ప్రభుత్వమువారాపిచేయుటయు చదురులకు తెలిసిన విషయమే. 20 తేదీన ఈ యెన్నికల సభ శేషలైలో జనుప్రదముగ జరిగింది. తెనాలి శేషలై తాలూకాల లోని గ్రామ సంఘసభ్యులలో ప్రముఖులు చాలవంది దయచేసి యుండిరి. శేషలై పేటలో గ్రామస్థులలో కొందరు కలసి, సభను జచ్చిన గ్రామసంఘసభ్యులక దరఖాస్తు వి దొంగిరి.

కడపజిల్లాలో నిర్బంధితులై గాయకెల్లూరు జైలులో ౬ మాసములు కైకొనిన వైదొనిచ్చిన శ్రీయుత కన్నెంట్ల నూర్యనారాయణమూర్తి చాడగి శేషగ్రీనముగ ఆగ్రామవాధి కతిక వెన్నకొనబడిరి. శేషలై యువకులలో నొకరు ఆగ్రామ వాధిపతిగారికి పుష్పహలను ఫలముల ఇచ్చించిరి.

ఈ క్రింది వారు తెనాలి శేషలై తాలూకాల తాళు, ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమునకు ప్రతినిధి సభ్యులుగ వెన్నకొనబడిరి.

శ్రీయుత కన్నెంట్ల నూర్యనారాయణమూర్తి చాడగి గారు దేవికేసి బనవల్లగారు ఒటికాల నూర్యనారాయణ గారు రంగరపు వెదవెంటల నరసయ్యగారు గోవాడి బుచ్చయ్య గారు మంలెన నుర్జుబాబుగారు (మంలెనవారి పాలెం) పార్ల కృష్ణయ్యగారు శ్రీ కృష్ణశక్త ప్థాకయ్యుండి విముక్తులవరకు వారిస్థానే అంచ శివయ్యగారు కుప్పా శ్రీ గామశాస్త్రిగారు విముక్తులవరకు వారిస్థానే శరణు రామస్వామి చౌదూగారు.

ఒక విలేఖరి.

ఏలూరు మ్యునిసిపాలిటీవారిచర్యలు

మహారాజ్జి యేలూరుబ స్త్రీయనిసిరలు కాన్సిలర్లుగల్గెను ఏలూరు జిల్లాపువీధి కాపుండు మంచూరిమాణిక్యం తెలియజేసిన ఆర్డర్లను పంపిరి.

1 బెస్టి పేట 6 వ వార్డులో మారలూరు ఖాళీలకు మల్లోడ్ ఖాళీకర్త ఆనగా వర్గములు పెట్టుకొనట కు మ్యునిసి పలు వారికి మామూలుపకారం ఇచ్చియున్నాడు. ఫలము ఆ గీకరించినట్లు యిందాన్లు కచ్చింది. ఫలమునే అంగీకరించినారని పాక వేసికొనుటకు కూడా యిందాన్లు యిప్పించుని అజ్జియమ్యుని యున్నాడు.

2 అజ్జి 50మిలూరు యేకదేవ్యమలోనో ది 17 6 22 తే దీని సాయంకాలము నుమారు 7 గంటలకు పాకదగ్గనే నుండ గా కానిటరియన్స్ ఎక్స్టర్ గారు వచ్చి పాకతీసివేయించుని చే ర్మయగారు తనకు అర్ధగయిచ్చినారు గనుక యిప్పుడే తీసివేస్తా నని చెప్పినారు.

3. అజ్జి యిచ్చుకొనియున్నాడు. తీసివేయుటకు కారణము యేమి? చెప్పరు గారిని అడిగి తెలిసికొనిన ప్రాంతం చెప్పి చేర్మయ గారి అజ్జికుకు శేను వెల్లియున్నాడు. వారు అజ్జికులోలేన. వారింటికి వెల్లి నాను. వారుయి టింద నుండిరి. వారిలో యీ సంతతి మాట్లాడుటకు ఆరంభించగా అజ్జికులో మాట్లాడవల యును గాని యిప్పుడు మాట్లాడుటకు వీలులేదని చెప్పినారు. అందువైస మరల శేను పాక వేసికొనటకు ఏలూరైనను నెలపు యిప్పించుని కోరియున్నాడు. ఏ సంతాయిషి చెప్పకండా యిట్లోక వెల్లి వారు. అజ్జికుకు వెల్లియే మాట్లాడవచ్చునని శేను తిరిగి యింటికి వెల్లిపోయినాడు. ఆరాత్రి (తెల్లవారుజాము) 4 గంటలకు పాకేవాడచేత పాకతీసివేయించుచున్నారని మారలూరు వర్గపు శేతగాడు మాయంటికివచ్చి నాతో చెప్పెను. రాత్రివేళవచ్చి పాక తీసివేయుటయున్న యంతవద్దనుగా ఎత్తుకవనముతో రాజమున్ను చూడగా నాకు ఆశ్చర్యము గలిగి దీనివిషయములో శేను తొందరపడగూడదని అక్కడికి వెళ్లలేదు. ఉదయమున వెల్లి నాను. తాటివాసములు వెల్లిరా కొంతకాలం విరిగి చెడిపోయివున్నది. మొకరములకు చెక్కిన మాసములు విరిగియున్నది మొదములువాడ తీసి క్రి ద పార వేసినారు. నాపేర ఎట్టికోటిను యిచ్చుకొంద యిట్టికోటగుగు పనులు జరిగించినారు. తనకు పాక వేసికొనుటకు కాంక్షను యిప్పిస్తూ నాకు గలిగిన వద్దమును ముదరాయప్పించగలందులకు విముక్తులను గోరుచున్నాడు.

ఏలూరు }
ది 20-6-1922 } చుంచూరి మాణిక్యం,

ఖద్దరు వ్యాపకము

మనదేశమునకు దిగుమతి కాగు బట్టలకై పశ్చిమ మహాసముద్రమున బడిడి యీదేశ భగవదాహమున నరికట్టు దేశమునం దార్థికాభి వృద్ధిని, వైతికాభి వృద్ధిని, రాజకీయాభి వృద్ధిని, గలు జేయు ముఖ్య నూత్రము ఖద్దరు, ఖద్దరని మహాత్ముడు కారా కృపామునకు బోవునమమమనగూడ ఉపదేశించియున్నాడు. వారి వికర మాటలు ఖద్దరునకన్న మేరు లక్ష్మీప న్యాస మేమి యులేదు. కొలది కాలమును డి దేశములందరి మృదయములం దును యీ ఖద్దరు మంత్రము తారక మంత్రముగా మనన మొన గ్గుబడుచున్నది. ఈ ఖద్దరు వ్యాపకము శిశివృద్ధి మమటకు ఆ ఖిల భౌ ల కాంగ్రెసు మహాసంఘమువారును, ర స్త్రీ సుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారును ఖద్దరు వ్యాపకమునకు మిక్కిలి ప్రోత్సాహమిచ్చుచు వివిధగా ఖద్దరు నిర్మాతలకు ధనసహాయ మును జనియున్నాడు. ఇంకను చేపి నై యున్నారు. ఇప్పుడు వన ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు ప్రత్యేకముగా ఖద్దరు వస్త్ర నిర్మాత లకు సహాయ మొనరింపుటకు ప్రత్యేక ము రెండు లక్షల ద్రవ్యము కల దని తెలియుచున్నది. ఈ ద్రవ్యములయే ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీవారు దేశముల కొనగలనున్న సమయమున యిట్టి బరమపవిత్రమగు సహాయమును పొంది యీ మహోద్దయ మభివృద్ధిలోనికి తెచ్చి మహాత్ముని మహాపదేశము నఫలము జేయుట మనవిధానకృత్యము. ప్రత్యయగ్యమనునందును ప్రభుత్వము దానినావరణలోకి దెచ్చు నప్పుడు అభివృద్ధిలో పాటు అటంకములును, కొన్నింటిగురు శత్రువులను పుత్రమగు నీ యుద్ధయమున దభిమాన మిశ్రమ ముగా కార్యమును వెజవేళ్ళ ద్వేషము అట్టి నుద్దేవ్యులనెర వేర్చుకొన్నాడీడు దీక్షకు తగిన స తతపరిశ్రమల పరిశ్రమకుతగిన కార్యనూత ఆర్థిక సంపత్తి యిచ్చియున్న గురుభ్యముగా ఖద్ద రు వస్త్ర నిర్మాణముల ఉండకలసిన ముఖ్యలక్షణములు. అందొ క వేళ అర్థిక సంపత్తియనున గావము కలిగెనేని అట్టి కారక నివారించుటకు కాంగ్రెసు కమిటీలు ఆ నేక విధముల చేయూత నొనంగ సంకల్పింతులైయున్నది. ఇట్టి శుభసమయమున యిట్టి విచిత్రమగు ఉద్దేవ్యముతో వైవిధ్యము యొగ్గుబూనియున్నావో ఆయుర్దేశ్యములకు సహాయము పొందినవారు వెజవేళ్ళకు నీతి యూ, దేశమునం దనురాగమును ప్రధానములై యుండవలెను. సహాయము పొందినవారేమి, పొ దనివారేమి తమ కథానుక కృత్యమగు శుభ ఖద్దరును నిర్మియియున్నారో లేదో యి వే యింద్రుల కనిపెట్టి యెప్పటి విషయ మప్పుడు కాంగ్రెసుసంఘ ములకును, వార్తాపత్రికలకును తెలుపుచుండలసిన బాధ్యత శే కారాధన తత్పరడను ప్రతివానికీని మొదటిధ్యము. తెలిపిన లోపమును తక్షణ మేనుకంచి క్రమమార్గమున పెట్టునైన బా ధ్యత దేశ వాయుల దైయున్నది. ఇట్టియపురుషు తమతమ బాధ్య తలను గుర్రెటిగి బ్రుకర్తింతురేమి కుక్షింధులకు కొందరు మోస గాండ్రవలన ఆంధ్రదేశమున కంతకును సంభవించిన అజ్జిర్తి తొలగిపోగలను. ఇప్పుడు ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘమువారు ముఖ్యము గా ఒక్కొక్క మమము యొందించవలసియున్నది. ఏమన ఖద్దరు వస్త్రనిర్మాణ సహాయార్థము శతకుశలలు దక్షిణానులను పంపి యున్నారు. ఆ దక్షిణానులను పరిష్కరించుటకు పూర్వము ఆయాప్రాంతపు కమిటీ మె బద్ధ ఆయాప్రాంతమున గలవారలు చేసిన దక్షిణానులను చేబూని స్వతంత్రముగారింకు జని వా డి వగతు యెంత కష్టమును యెచ్చటి దారముతో యెట్టి వెలకు యేయే ప్రాంతములకు విక్రయించి శో దారము తెచ్చుకొంది తెప్పించికో మొదలగు వివరములను వారి లెక్కలను పరిశీలించుట మూలమునను నెద్దయనుభ్యులగు ఆయాగ్రామస్థులను విచారించుట మూలమునను తెలిసికొనిన యధార్థమునై, దక్షిణానులను సహాయము లభించెనేని మిక్కిలి యుత్తమముగా నుండును. అటులగాక “తెల్లని వన్నియు పాలన నల్లని వన్నియు నీళ్లు” అనుట్లు దక్షిణానులను పదజాలముల చూచి పరిష్కరించినచో ఆంధ్రదేశమున కపయ శము లిరిగి వాటిల్లు వనుటకు సందియముండదు. ఇకను యీ యుద్ధయమునందు మహాభిమానముగల వానినె నటియచు భగవదాహమే తరుగోపాయమని యెంచి బూటకపు ఖద్దరును శేయించుచు వికయించుచు దేశమును మోసమునైయుచున్న మాయామాదీయుల కొందరుగలరు. వారు కానించుచున్న మహా పాపములననే దేశమున కపయశము వాటిల్లుచున్నది. అట్టి కాలనేమి మహామునులను గూర్చియు, వారు శిష్టతో చేయు మోసముగూర్చియు, శిష్టి వారిలోపాయములను గూర్చియు మరయొకమారు మనవిచేసెద.

దుక్కపాటి రామనాథం.

